

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA UPRAVO**

**Diplomsko delo
visokošolskega programa**

OBDAVČENJE VERSKIH SKUPNOSTI

Polona Zakrajšek

Ljubljana, september 2009

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA UPRAVO**

Diplomsko delo
visokošolskega programa

OBDAVČENJE VERSKIH SKUPNOSTI

Kandidatka: Polona Zakrajšek
Številka indeksa: 34130

Mentorica: dr. Maja Klun

Ljubljana, september 2009

POVZETEK

Za delovanje verske skupnosti v pravnem redu Republike Slovenije, se mora registrirati na Uradu Vlade Republike Slovenije za verske skupnosti. V Sloveniji imamo pri Uradu Vlade Republike Slovenije za verske skupnosti registriranih 43 verskih skupnosti. Največja verska skupnost v Sloveniji je Katoliška cerkev. Islamska skupnost Republike Slovenije je prav tako ena izmed večjih verskih skupnosti. Imamo pa tudi nekaj manjših verskih skupnosti. Večina je nepoznanih, najbolj znana je gotovo Skupnost za zavest Krišne.

Verska skupnost je pravna oseba zasebnega prava. Zaradi svojega delovanja je verska skupnost po zakonih oproščena plačila nekaterih davkov. Podrobnosti so predstavljene v tej nalogi.

Nekatere verske skupnosti imajo zaposlene, zato se postavlja vprašanje, ali ni verska skupnost neke vrste podjetje. Po drugi strani pa nimajo vse verske skupnosti zaposlenih, nekatere imajo prostovoljne delavce. V nalogi je predstavljen tudi ta vidik.

Ključne besede: verska skupnost, verski uslužbenec, davek, veroizpoved.

SUMMARY

For the operation of religious communities in the legal system of the Republic of Slovenia, has to be registered at the Office of the Government of Slovenia for religious communities. Slovenia has at the Office of the Government of Slovenia for religious communities registered 43 religious communities. The largest religious community in Slovenia is the Catholic Church. Islamic Community of the Republic of Slovenia is also one of the major religious communities. We have also some smaller religious communities. Most of them are unknown but the most known is certainly the Community of Krishna consciousness.

Religious community has legal personality under private law. Because of its activity is religious community under the laws exempt from certain taxes. Details are presented in orders.

Some religious communities have employed, so the question arises whether the religious community is a kind of enterprise. On the other hand, not all religious communities have employees, some are voluntary workers. The task is also presented this aspect.

Keywords: religious community, religious official, tax, religion.

KAZALO

POVZETEK.....	ii
SUMMARY.....	iii
1 UVOD.....	1
1.1 IZHODIŠČE DIPLOMSKEGA DELA.....	1
1.2 NAMEN IN CILJI	2
1.3 METODE DELA.....	2
1.4 STRUKTURA DIPLOMSKEGA DELA	3
2 URAD VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VERSKE SKUPNOSTI	4
2.1 NALOGE IN CILJI	4
2.2 ORGANIZACIJA.....	5
2.3 KOMISIJA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA REŠEVANJE ODPRTIH VPRAŠANJ VERSKIH SKUPNOSTI	5
2.4 FINANČNA POMOČ URADA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VERSKE SKUPNOSTI VERSKIM SKUPNOSTIM V LETU 2008	6
3 VERSKE SKUPNOSTI	7
3.1 POSTOPEK REGISTRACIJE CERKVA IN DRUGIH VERSKIH SKUPNOSTI	7
3.2 ISLAMSKA SKUPNOST REPUBLIKE SLOVENIJE.....	8
3.2.1 Imam	10
3.2.2 Mufti.....	10
3.2.3 Mešihat Islamske skupnosti.....	10
3.2.4 Zbor Islamske skupnosti	11
3.2.5 Koran – sveta knjiga Islama	11
3.3 SKUPNOST ZA ZAVEST KRIŠNE	12
3.3.1 Organizacijska struktura skupnosti.....	13
3.3.2 Način življenja v gibanju Hare Krišna	13
3.4 KATOLIŠKA CERKEV.....	13
3.4.1 Oblike poklicno zaposlenih laikov v cerkvi	14
3.4.2 Škofje, duhovniki in diakoni v Cerkvi.....	15
3.4.3 Sveto pismo	17
4 STATISTIČNI PODATKI POPISA LETA 2002	18
5 DAVKI IN VERSKE SKUPNOSTI.....	25
5.1 NADOMESTILO ZA UPORABO STAVBNEGA ZEMLJIŠČA.....	25
5.2 DAVEK NA DEDIŠČINO IN DARILA	26

5.3	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	26
5.4	PRISPEVKI ZA POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE.....	28
5.5	DAVEK NA DODANO VREDNOST	29
5.6	DAVEK NA PROMET NEPREMIČNIN	29
5.7	DOHODNINA	29
5.8	DAVEK OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB	30
6	STRUKTURA DRŽAVNE FINANČNE POMOČI VERSKIM SKUPNOSTIM ZA OBDOBJE 2004 – 2009	32
7	ZAKLJUČEK.....	34
	LITERATURA.....	36
	VIRI	36
	SPLETNE STRANI.....	37
	SEZNAM TABEL.....	38
	SEZNAM GRAFOV.....	38
	SEZNAM UPORABLJNIH KRATIC	39
	IZJAVA O AVTORSTVU IN NAVEDBA LEKTORJA	40

1 UVOD

1.1 IZHODIŠČE DIPLOMSKEGA DELA

Ustava Republike Slovenije (Ur. l. RS št. 33/9) v številnih členih omenja versko svobodo ter verske skupnosti. Ustava v 7. členu pravi, da sta država in verska skupnost ločeni. Verske skupnosti so enakopravne, njihovo delovanje je svobodno. Ustava omenja tudi, da so vsakomur zagotovljene človekove pravice in temeljne svoboščine, ne glede na raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj, invalidnost ali katerokoli drugo osebno okoliščino. Ustava pravi še, da smo vsi enaki pred zakonom (Ustava RS, 14. člen).

Izpovedovanje vere in drugih opredelitev v zasebnem in javnem življenju je svobodno. Nihče se ni dolžan opredeliti glede svojega verskega ali drugega prepričanja. Starši imajo pravico, da v skladu s svojim prepričanjem zagotavljajo svojim otrokom versko in moralno vzgojo. Usmerjanje otrok glede verske in moralne vzgoje mora biti v skladu z otrokovo starostjo in zrelostjo ter z njegovo svobodo vesti, verske in druge opredelitve ali prepričanja (Ustava RS, 41. člen).

Tukaj lahko omenimo, da nekatere verske skupnosti oziroma starši, katerih verska pripadnost prehaja iz roda v rod, otroka že, ko je čisto majhen, krstijo in tako otrok postane pripadnik iste verske skupnosti kot starši. Moramo se zavedati, da smo vsi vzgojeni v neko veroizpoved. Imamo pa svobodno izbiro, ali želimo biti v isti verski skupnosti, v katero so nas starši vzgajali, in sicer ko odrastemo oziroma se zavedamo pomena verske pripadnosti.

Protiustavno je vsakršno spodbujanje k narodni, rasni, verski ali drugi neenakopravnosti ter razpihovanje narodnega, rasnega, verskega ali drugega sovraštva in nestrpnosti (Ustava RS, 63. člen).

Zakon o verski svobodi (Ur. l. RS, št. 14/2007, v nadaljevanju ZVS) v 2. členu o verski svobodi pravi, da je verska svoboda nedotakljiva in zagotovljena. Verska svoboda obsega pravico do svobodne izbire ali sprejetja vere, svobodo izražanja verskega prepričanja in odklonitve njenega izražanja ter svobodo, da vsakdo, sam ali skupaj z drugimi, zasebno ali javno, izraža svojo vero v bogoslužju, pouku, praksi in verskih obredih ali drugače. Nihče ne sme biti prisiljen, da postane ali ostane član cerkve ali druge verske skupnosti ali da se udeležuje oziroma ne udeležuje bogoslužja, verskih obredov in drugih oblik izražanja vere. Uresničevanje verske svobode vključuje pravico do odklonitve izpolnitve obveznosti, določene z zakonom, ki resno nasprotuje verskemu prepričanju osebe, če se s tem ne omejujejo pravice in svoboščine drugih oseb v primerih, ki jih določa zakon. Pogoje in postopek v zvezi z uveljavljanjem pravice do ugovora vesti vojaški dolžnosti določajo predpisi s področja obrambe in izvrševanja vojaške dolžnosti. Država zagotavlja nemoteno uresničevanje verske svobode. Glede na vse ustavne pravice in ZVS smo svobodni

pri izbiri svoje veroizpovedi. Nihče nas ne more prisiliti, da se vključimo v kakšno versko skupnost proti naši volji.

2. odstavek 4. člena Zakona o javnih zbiranjih (Ur. l. RS št. 113/2005, v nadaljevanju ZJZ) pravi, da je javna prireditev (v nadaljnjem besedilu prireditev) vsako organizirano zbiranje oseb zaradi izvajanja kulturne, športne, zabavne, izobraževalne, verske ali druge aktivnosti tako, da je udeležba brezpogojno ali pod določenimi pogoji dovoljena vsakomur.

Ker smo člani Evropske unije (v nadaljevanju EU), moramo upoštevati tudi pravni red EU. Imamo Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS(13. 6. 1994) MP, št. 7-41/1994 (RS 33/1994)), ki v 9. členu pravi, da ima vsakdo pravico do svobode misli, vesti in veroizpovedi. Ta pravica vključuje svobodo spremembe vere ali prepričanja ter svobodo, da človek bodisi sam ali skupaj z drugimi ter zasebno ali javno izraža svojo vero ali prepričanje v bogoslužju, pouku, praksi ali verskih obredih. Svoboda izpovedovanja vere ali prepričanja se sme omejiti samo v primerih, ki jih določa zakon, in če je to nujno v demokratični družbi zaradi javne varnosti, za zaščito javnega reda, zdravja ali morale ali zaradi varstva pravic in svoboščin drugih ljudi.

1.2 NAMEN IN CILJI

Namen mojega diplomskega dela je predstaviti tri najbolj poznane verske skupnosti v RS, njihovo delovanje ter njihove obveznosti do države. Vsaka pravna oseba mora plačevati davke ter prispevke državi. Po zakonodaji pa so verske skupnosti zaradi svojega delovanja opravičene plačevanja nekaterih davkov.

Predstavila pa bom Urad Vlade Republike Slovenije za verske skupnosti ter na kakšen način sodelujejo s predstavniki različnih verskih skupnostih.

Glavni cilj moje diplomske naloge je predstaviti, katere davke plačujejo verske skupnosti. Ker imajo verske skupnosti tudi zaposlene, bom predstavila, od kod pridobivajo sredstva za plačilo zaposlenih ter katere prispevke morajo plačevati, ko izplačujejo plače. Verske skupnosti imajo tudi svoje prostore za izvajanje svojih nalog. Ker so verske skupnosti pravne osebe zasebnega prava, imajo vso pravico kupovati in prodajati svoje nepremičnine. V okviru tega bom opisala, kakšne davke morajo plačati, če seveda niso oproščeni.

1.3 METODE DELA

Pri pisanju diplomske naloge sem uporabila naslednje metode:

- a) Z metodo študija razpoložljive domače literature sem opisala delovanje in sestavo verskih skupnosti.

- b) Z opisno metodo sem skušala v nalogi predstaviti, kaj so davki, in v katerih zakonih o davkih se omenja verska skupnost ali verski uslužbenec (uporabila sem domačo zakonodajo, dosegljive vire na spletu).
- c) Metodo sinteze sem uporabila v četrtem poglavju diplomske naloge pri navajanju ugotovitev na podlagi podatkov, ki sem jih dobila na uradni spletni strani Statističnega urada RS.

1.4 STRUKTURA DIPLOMSKEGA DELA

V prvem delu diplomske naloge sem predstavila Urad Vlade RS za verske skupnosti. Znotraj tega poglavja sem predstavila naloge in cilje urada ter organizacijo urada. Znotraj urada deluje tudi Komisija za reševanje odprtih vprašanj verskih skupnosti. Opisala sem, kdaj je bila ta komisija ustanovljena. Predstavila sem tudi finančno pomoč Urada verskim skupnostim v letu 2008.

Tema tretjega poglavja je opis verskih skupnosti, ki sem jih zajela v diplomskem delu. Predstavila sem njihovo delovanje in sestavo verske skupnosti, kdo so zaposleni in kako delujejo.

Omenila sem tudi statistične podatke iz popisa 2002. Opisala sem, kdaj se je izvajal popis in koliko ljudi je bilo vključenih v popis 2002. V tabelah, ki sem jih dobila na uradni spletni strani Statističnega Urada RS, sem predstavila prebivalstvo po veroizpovedi in statističnih regijah, prebivalstvo po veroizpovedi in narodni pripadnosti po podatkih iz popisa iz leta 2002.

V zadnjem poglavju pa sem predstavila različne davke. Davki, ki sem jih zajela, so naslednji: nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, davek na dediščino in darila, prispevki za invalidsko in pokojninsko zavarovanje, prispevki za socialno varnost, davek na dodano vrednost, davek na promet z nepremičninami, dohodnina ter davek od dohodka pravnih oseb. Navedene davke sem zajela, ker v zakonih o posameznem davku posebej opisujejo verske skupnosti ali verske uslužbenec kot zavezance ali kot oproščene plačila tega davka.

2 URAD VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VERSKE SKUPNOSTI

2.1 NALOGE IN CILJI

Urad Vlade RS za verske skupnosti opravlja naslednje naloge (Urad Vlade RS za verske skupnosti, 2009):

- spremlja položaj cerkva in drugih verskih skupnosti;
- daje strokovno pomoč in obvešča registrirane cerkve in druge verske skupnosti o predpisih, drugih aktih in ukrepih, ki zadevajo njihovo delovanje;
- vodi postopek za registracijo in register cerkva in drugih verskih skupnosti v skladu s 13. do 20. členom tega zakona;
- izdaja izpise iz registra in podatke o stanju registra;
- izdaja potrdila o pravni osebnosti registriranih cerkva in drugih verskih skupnosti;
- izdaja potrdila o pravni osebnosti sestavnih delov registriranih cerkva in drugih verskih skupnosti na podlagi predhodnega potrdila cerkve ali druge verske skupnosti;
- izvaja izplačila in potrebne proračunske načrtovalne dejavnosti za izplačevanje namenske državne finančne pomoči, določene v 27. in 28. členu tega zakona, ter vodi postopek odločanja, določen v tretjem odstavku 28. člena tega zakona;
- daje pomoč in zagotavlja proračunska sredstva v skladu s prejšnjim členom zakona;
- spremlja izvajanje predpisov, drugih aktov in ukrepov, ki zadevajo delovanje cerkva in drugih verskih skupnosti;
- sodeluje pri pripravi predpisov, drugih aktov in ukrepov s področja delovanja cerkva in drugih verskih skupnosti, ki jih pripravljajo ministrstva oziroma drugi državni organi;
- pripravlja gradiva in predloge sklepov za odločanje Vlade Republike Slovenije o zadevah s področja delovanja cerkva in drugih verskih skupnosti;
- organizira razgovore in srečanja s predstavniki registriranih cerkva in drugih verskih skupnosti;
- sodeluje z ministrstvi, drugimi državnimi in lokalnimi organi ter organizacijami pri reševanju odprtih vprašanj cerkva in drugih verskih skupnosti;
- spremlja mednarodne konference in srečanja s področja religije in se jih udeležuje;
- sodeluje s pristojnimi službami v drugih državah;
- v okviru svojega delovnega področja si zlasti prizadeva za uresničevanje načela enakega obravnavanja;
- v okviru svojih pristojnosti ustvarja pogoje za enako obravnavanje oseb ne glede na versko prepričanje z ozaveščanjem in spremljanjem položaja na tem področju ter z ukrepi normativne in politične narave;
- opravlja druge naloge, določene z zakoni ali podzakonskimi akti;

- nadzoruje in izvaja Zakon o verski svobodi kot prekrškovni organ za prekrške, določene v tem zakonu.

2.2 ORGANIZACIJA

Urad Vlade RS za verske skupnosti je strokovna služba Vlade Republike Slovenije. Za organizacijsko, strokovno in drugo pomoč pri delovanju vlade in usklajevanju dela ministrstev lahko vlada ustanavlja vladne službe. Predsednik vlade lahko za te naloge pooblasti tudi resorno ministrstvo. Vladno službo vodi minister brez resorja, državni sekretar ali direktorica oziroma direktor. Direktor vladne službe je odgovoren predsedniku vlade, ministru ali generalni sekretarki oziroma generalnemu sekretarju vlade (Urad Vlade RS za verske skupnosti, 2009).

Urad Vlade RS za verske skupnosti opravlja naloge samostojno in v sodelovanju z ministrstvi in vladnimi službami ter strokovnimi in znanstvenimi institucijami oziroma strokovnjaki za posamezna področja. Urad vodi direktor. Direktor določi notranjo organizacijo in sistematizacijo delovnih mest v Uradu. Na Uradu ni organizacijskih enot (Urad Vlade RS za verske skupnosti, 2009).

2.3 KOMISIJA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA REŠEVANJE ODPRTIH VPRAŠANJ VERSKIH SKUPNOSTI

Vlada Republike Slovenije je dne 7. 1. 2009 na 7. redni seji sprejela sklep o ustanovitvi, nalogah in sestavi Komisije Vlade Republike Slovenije za reševanje odprtih vprašanj verskih skupnosti (v nadaljevanju Komisija).

Kot je navedeno v sklepu ima Komisija naslednja pooblastila in naloge (Urad Vlade RS za verske skupnosti, 2009):

- obravnava odprtih vprašanj verskih skupnosti, ki se nanašajo na njihovo razmerje do države,
- oblikovanje stališč in njihovo posredovanje vladi.

Urad Vlade Republike Slovenije za verske skupnosti za Komisijo opravlja strokovne, organizacijske, administrativne in tehnične naloge.

Vladna komisija, namenjena reševanju odprtih vprašanj vseh verskih skupnosti, je bila prvič ustanovljena leta 2001 – predsedoval ji je mag. Ivan Bizjak in nato Zdenka Cerar – in zopet v novi sestavi leta 2005, ko ji je predsedoval dr. Lovro Šturm. Pred tem so delovale različne komisije, ki pa so bile ustanovljene za ureditev vprašanj s posamezno versko skupnostjo (npr. Mešana krovna komisija Rimskokatoliške cerkve in Vlade Republike Slovenije; Komisija Vlade Republike Slovenije za rešitev odprtih vprašanj Rimskokatoliške cerkve; Mešana komisija Vlade Republike Slovenije in Evangeličanske cerkve) (Urad Vlade RS za verske skupnosti, 2009).

2.4 FINANČNA POMOČ URADA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VERSKE SKUPNOSTI VERSKIM SKUPNOSTIM V LETU 2008

Registrirane cerkve in druge verske skupnosti lahko pod pogoji, ki jih določa ZVS, za svoje verske uslužbence (duhovnike, redovnike in nekatere laike) zaprosijo za pridobitev pravice do namenske državne finančne pomoči iz državnega proračuna za pokritje prispevkov za socialno varnost. Skupni izplačani znesek te pomoči je bil v letu 2008 2,433.025 evrov. Decembra 2008 je bila pomoč izplačana za 1.118 adventističnih, binkoštnih, evangeličanskih, katoliških, pravoslavnih in muslimanskih verskih uslužbencev (definicija verskega uslužbenca je v 7. členu ZVS) (Urad Vlade RS za verske skupnosti, 2009).

Prvi odstavek 20. člena Zakona o pravnem položaju verskih skupnosti (Ur. l. SRS, št. 15/1976, 42/1986, 5/1990, RS, št. 10/1991, 22/1991, 13/1993, 66/1993, v nadaljevanju ZZPVS) določa, da država lahko daje verskim skupnostim gmotno podporo. Za to Urad namenja simbolična sredstva. Leta 2008 je bilo izplačanih skupaj 58.550 evrov te pomoči (Urad Vlade RS za verske skupnosti, 2009).

Verske skupnosti kot pravne osebe zasebnega prava konkurirajo tudi za druga sredstva iz državnega proračuna, in sicer za izvedbo določenih programov predvsem na socialnem področju in iz programov in projektov varstva premične in nepremične kulturne dediščine. Ministrstvo za kulturo je doslej sofinanciralo dejavnosti cerkva preko vsakokratnega razpisa za spomeniškovarstvene akcije, z dogovorom, ki sta ga podpisala minister za kulturo in predsednik Slovenske škofovske konference, pa se v deležu 70 % sofinancira tudi dejavnost nadškofijskih arhivov v Ljubljani in Mariboru ter škofijskega arhiva v Kopru (Urad Vlade RS za verske skupnosti, 2009).

3 VERSKE SKUPNOSTI

ZVS pravi, da je cerkev ali druga verska skupnost prostovoljno, nepridobitno združenje fizične osebe iste veroizpovedi, ki se ustanovi z namenom javnega in zasebnega izpovedovanja te vere ter ima lastno kulturo, organe in avtonomna interna pravila, lastno bogoslužje ali drugo versko obredje in izpovedovanje vere. Zakon pravi še, da je verski uslužbenec cerkve ali druge verske skupnosti pripadnik registrirane cerkve ali druge verske skupnosti, ki se v svoji verski skupnosti izključno in v celoti posveča versko-obredni, versko-dobrodelni, versko-izobraževalni in versko-organizacijski dejavnosti v skladu z ureditvijo, predpisi, zahtevano izobrazbo in pooblastili vrhovnega organa svoje cerkve oziroma verske skupnosti (ZVS, 7. člen).

3.1 POSTOPEK REGISTRACIJE CERKVA IN DRUGIH VERSKIH SKUPNOSTI

ZVS v 13. členu natančno opredeljuje registracijo cerkva in drugih verskih skupnosti:

- Cerkev ali druga verska skupnost se lahko registrira, če ima najmanj 100 polnoletnih članov, ki so državljani Republike Slovenije ali tujci, ki imajo na njenem ozemlju prijavljeno stalno prebivališče, in deluje v Republiki Sloveniji najmanj zadnjih deset let.
- Zahtevo za registracijo cerkve ali druge verske skupnosti poda njen zastopnik. Zahteva mora vsebovati naslednje podatke: ime cerkve ali druge verske skupnosti, izpisano v latinici, ki se mora razlikovati od imen drugih cerkva in drugih verskih skupnosti in ne sme biti zavajajoče; sedež in naslov sedeža cerkve ali druge verske skupnosti v Republiki Sloveniji; odtis žiga z imenom cerkve ali druge verske skupnosti, ki ga bo uporabljala v pravnem prometu.
- Ob vložitvi zahteve za registracijo cerkve ali druge verske skupnosti vlagatelj plača upravno takso, skladno z zakonom, ki ureja upravne takse.

K zahtevi za registracijo morajo priložiti še nekatere priloge:

1. seznam s podatki oseb, ki so člani verske skupnosti ali cerkve, ki so državljani RS ali tujci, ki imajo na ozemlju RS prijavljeno stalno prebivališče (osebno ime, EMŠO oziroma datum rojstva in spol, državljanstvo in naslov stalnega prebivališča) z njihovimi overjenimi podpisi;
2. seznam s podatki zastopnikov cerkve oziroma druge verske skupnosti v Republiki Sloveniji (osebno ime, EMŠO oziroma datum rojstva in spol, državljanstvo ter naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča, če v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča) z njihovimi overjenimi podpisi;
3. opis temeljev svojega verovanja v slovenskem jeziku, v katerem opredeli svoji verski nauk in svoje versko poslanstvo, svoje bogoslužje in druge verske obrede ter svoje morebitne verske praznike;
4. temeljna verska besedila cerkve ali druge verske skupnosti v integralnem besedilu;

5. dokazila o prisotnosti cerkve ali druge verske skupnosti v Republiki Sloveniji v obdobju preteklih desetih let. Ta izkaz ni potreben, če gre za cerkev ali versko skupnost, ki je v svetu znana že več kakor 100 let;
6. akt o ustanovitvi cerkve ali druge verske skupnosti v Republiki Sloveniji;
7. temeljni akt cerkve ali druge verske skupnosti, ki mora določati:
 - ime in sedež cerkve ali druge verske skupnosti,
 - pogoje in način včlanjevanja in prenehanja članstva v cerkvi oziroma drugi verski skupnosti,
 - morebitne pravice in obveznosti članov,
 - notranjo in teritorialno organiziranost cerkve ali druge verske skupnosti ter naziv notranjih organizacijskih struktur (v nadaljnjem besedilu: sestavni deli cerkve ali druge verske skupnosti),
 - zastopanje cerkve ali druge verske skupnosti in njenih sestavnih delov,
 - morebitni način imenovanja ali izvolitve in odpoklica svojih duhovnikov, redovnic in redovnikov (v nadaljnjem besedilu: redovniki) oziroma drugih verskih uslužbencev in drugega verskega osebja,
 - financiranje cerkve ali druge verske skupnosti ter njenih sestavnih delov, način izvajanja nadzora nad razpolaganjem s premoženjem cerkve ali druge verske skupnosti ter nad finančnim in materialnim poslovanjem cerkve ali druge verske skupnosti,
 - način prenehanja cerkve ali druge verske skupnosti ali njenega sestavnega dela in razpolaganje s premoženjem v tem primeru,
 - način zagotavljanja javnosti dela cerkve oziroma druge verske skupnosti (ZVS, 14. člen).

Nato mora po 17. členu ZVS pristojni organ v 60 dneh od prejema popolne vloge odločiti o prejeti vlogi. Pristojni organ v postopku registracije ugotavlja, ali cerkev ali druga verska skupnost izpolnjujejo pogoje za registracijo iz 13., 14. in 18. člena ZVS. Pri tem se lahko pristojni organ opre na mnenja izvedencev ustreznih strok. Če cerkev ali druga verska skupnost izpolnjuje pogoje za registracijo, jo pristojni organ vpiše v Register cerkva in drugih verskih skupnosti v Republiki Sloveniji. Pristojni organ v primeru, da cerkve ali druge verske skupnosti ne vpiše v register, izda odločbo, s katero se zavrne vpis v register. Proti odločbi ni pritožbe, možen je upravni spor (ZVS, 17. člen).

3.2 ISLAMSKA SKUPNOST REPUBLIKE SLOVENIJE

Islamska skupnost (v nadaljevanju I. S.) v RS je bila ustanovljena 12. 9. 1967 kot Odbor islamske skupnosti Ljubljana in je bila povezana z Zagrebom. Registrirala se je na Uradu za verske skupnosti. Leta 1981 je I. S. RS kupila prvi objekt za verske obrede. Leta 1994 pa se je I. S. RS odcepila od Hrvaškega Mešihata in ustanovili lastni Mešihat.

Po popisu v letu 1981 je v Sloveniji živel 13.425 Muslimanov iz Bosne in Hercegovine, 3.217 Črnogorcev, 1.985 Albancev, 3.288 Makedoncev in 87 Turkov.

(Pašić, 2006, str. 72). V popisu leta 1991 se je 29.361 ljudi opredelilo za pripadnike islamske vere. Po popisu 2002 so imeli 47.488 pripadnikov, vendar predvidevajo, da je danes ta številka višja za okoli 13.000 vernikov.

Na podlagi 21. člena ZVS sta Vlada RS in I. S. v RS dne 9. julija 2007 podpisali Sporazum o pravnem položaju Islamske skupnosti v RS. Na koncu sporazuma sta podpisana Nedžad Grabus mufti in predsednik Mešihata Islamske skupnosti RS ter dr. Lovro Šturm, predsednik Komisije Vlade RS za odprta vprašanja verskih skupnosti.

Sporazum o pravnem položaju I. S. RS je razdeljen na več poglavij (Urad Vlade RS za verske skupnosti, 2009):

1. Svoboda delovanja islamske skupnosti;
2. Pravna osebnost islamske skupnosti;
3. Svoboda pri organizaciji in izvajanju verske in vzgojne dejavnosti ter jurisdikcije;
4. Svoboda pri oblikovanju struktur islamske skupnosti in imenovanju njihovih nosilcev;
5. Svoboda pri navezovanju in ohranjanju stikov;
6. Svoboda pri dostopu do medijev in pri ustanavljanju lastnih medijev;
7. Svoboda pri ustanavljanju združenj;
8. Svoboda ustanavljanja izobraževalnih in vzgojnih ustanov;
9. Ohranjanje zgodovinske in kulturne dediščine;
10. Splošne pravice in verska dejavnost v bolnišnicah, domovih za ostarele, oboroženih silah, policiji ter v posebnih ustanovah;
11. Izenačitev islamskih dobrodelnih organizacij z drugimi dobrodelnimi organizacijami.

V I. S. RS sprejemajo cele družine. Trenutno naj bi bilo v Ljubljani vpisanih okoli 2000 družin. Član skupnosti postaneš s plačilom minimalne članarine. Ta članarina je eden izmed prihodkov I. S.. Prihodke dobivajo tudi iz tujine in od svojih vernikov. Trenutno je njihov glavni namen zbiranja denarja za gradnjo njihovega verskega centra v Ljubljani (Islamska skupnost RS, 2009).

V I. S. je skupaj zaposlenih 15 ljudi (mufti, 13 imamov ter kuharica). Vsi prejemajo plače, ki jih izplačujejo iz prispevkov vernikov in članarin (Islamska skupnost RS, 2009).

I. S. ima svoje glavne prostore na Grablovičevi 14 v Ljubljani. Imajo pa še prostore v Mariboru, Jesenicah, Kopru, Celju, Velenju, Kranju, Škofji Loki, Kočevju, Trbovljah, Novem mestu, Sežani, Trziču, Novi Gorici ter Ajdovščini. Vsi prostori so v lasti I. S. RS (Islamska skupnost RS, 2009).

Imajo tudi verouk za mlajše in starejše. Verouk se opravlja med vikendom. Vodi ga imam, ker je to tudi njegova služba. Za otroke, ki hodijo k verouku v Ljubljani, imajo organizirano malico (Islamska skupnost RS, 2009).

3.2.1 Imam

Če želiš postati imam (duhovnik) moraš končati Srednjo islamsko teološko šolo v Zagrebu. Nekaj srednjih šol je še v Bosni in Hercegovini (v nadaljevanju BiH). Nato moraš končati Teološko islamsko fakulteto v Zagrebu. Vsi imami se lahko poročijo in imajo družine. Njihovo premoženje je v njihovi lasti in po smrti gre po principu dedovanja. Vsak imam ima svoj medžlis¹, kjer vodi skupnost in verouk. Imam je zaposlen in delo v I. S. se mu šteje v delovno dobo (Islamska skupnost RS, 2009).

3.2.2 Mufti

Mufti je predsednik mešihata, verski poglavar I. S. in predstavlja I. S.. Mufti opravlja svoje delo poklicno. Za muftija je lahko predlagana oseba, ki ima najmanj visoko islamsko izobrazbo, vsaj deset let neprekinjenega dela v Islamski skupnosti v Republiki Sloveniji ali tujini, govori slovenski jezik ter aktivno obvlada arabski jezik in vsaj en svetovni jezik ter je ugledna oseba, ki uživa zaupanje muslimanov v Republiki Sloveniji. Na predlog Volilne komisije, ki opravi izbirni postopek, predsednika mešihata izvoli Posebno volilno telo, ki ga sestavljajo:

- predstavniki v Zboru Islamske skupnosti;
- predsedniki izvršnih odborov medžlisov;
- glavni imami.

Predlagani kandidat za predsednika mešihata mora dobiti večino glasov vseh članov Posebnega volilnega telesa. Glasovanje je tajno. Muftija na predlog Zbora Islamske skupnosti »Reis-ul-ulemi« potrdi Sabor Islamske skupnosti v Bosni in Hercegovini. Mufti je izvoljen za dobo petih let. Muftija kot predsednika mešihata predčasno razreši Posebno volilno telo z dvotretjinsko večino glasov vseh predstavnikov. Glasovanje je tajno. Zbor Islamske skupnosti z dvotretjinsko večino vseh predstavnikov sprejme podrobnejše predpise o izbiri, volitvah, imenovanjih in pogojih za muftija oziroma predsednika mešihata ter druge organe Islamske skupnosti. Mufti je za svoje delo odgovoren Zboru in mešihatu (Islamska skupnost RS, 2009).

3.2.3 Mešihat Islamske skupnosti

Mešihat Islamske skupnosti je izvršni kolegijski organ Islamske skupnosti in najvišji verski ter administrativni organ Islamske skupnosti. Mešihatu predseduje mufti, poleg muftija pa ima še podpredsednika in tri člane. Člani mešihata Islamske skupnosti so lahko uslužbenci ali aktivisti Islamske skupnosti, ki dobro poznajo naravo in delo te skupnosti, imajo najmanj šesto (VI.) stopnjo izobrazbe in so slovenski državljani s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji. Prednost imajo kandidati z višjo stopnjo izobrazbe. Člane mešihata Islamske skupnosti na predlog muftija imenuje in razrešuje Zbor Islamske skupnosti. Predlagani član mešihata Islamske skupnosti se mora pred imenovanjem predstaviti Zboru Islamske skupnosti in odgovarjati na vprašanja predstavnikov v Zboru. Podpredsednika mešihata se

¹Pri I. S. RS je medžlis isto kot pri Katoliški cerkvi župnija.

imenuje iz vrst verskih uslužbencev, zaposlenih v I. S., ki izpolnjuje pogoje za člana mešihata, ni mlajši od 35 let in ima vsaj deset let delovnih izkušenj kot verski uslužbenec. Drugi člani mešihata se volijo iz vrst uglednih, vidnih oziroma pomembnih članov Islamske skupnosti. Med člane se po možnosti imenuje vsaj en član albanske ali druge narodnosti. Vsak član mešihata Islamske skupnosti je zadolžen za določeno delovno področje (Islamska skupnost RS, 2009).

3.2.4 Zbor Islamske skupnosti

Zbor Islamske skupnosti (Zbor) je najvišji predstavniški in zakonodajni organ Islamske skupnosti, ki pri svojem delu sledi principu »islamske šure«. Število predstavnikov v Zboru je vezano na število članov Islamske skupnosti, in sicer, če ima medžlis:

- do vključno 500 članov, izvoli enega predstavnika v Zbor;
- od 501 do vključno 1000 članov, izvoli dva predstavnika v Zbor;
- 1001 in več članov, izvoli tri predstavnike v Zbor. Dva predstavnika v Zbor imenuje mufti iz vrst uslužbencev Islamske skupnosti.

Predstavniki v Zboru so lahko polnoletni slovenski državljani s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, z najmanj peto stopnjo izobrazbe, so najmanj dve leti člani I. S. in niso člani izvršnih organov I. S.. Predstavniki v Zboru je lahko tudi član z eno stopnjo nižjo izobrazbo, če ima vsaj pet let delovnih izkušenj kot aktivni član v organih I. S.. Mandat predstavnikov v Zboru traja štiri leta.

Zbor je sklepčen, če je na seji navzoča več kot polovica izvoljenih predstavnikov. Zbor sprejema sklepe z večino opredeljenih glasov navzočih predstavnikov. Dvotretjinska večina glasov vseh predstavnikov je potrebna za sprejem sklepa o:

- spremembi oziroma sprejemu novega statuta in
- drugih dejanjih, predvidenih s tem statutom. Predstavniki v Zbor Islamske skupnosti volijo neposredno skupščine medžlisov, volitve se izvedejo skupaj z volitvami v organe medžlisa.

Zbor I. S. sprejme podrobnejše predpise o izbiri, volitvah, imenovanjih in pogojih za muftija ter druge organe I. S.. Delo Zbora I. S. vodijo predsednik in dva podpredsednika. Izberejo se s tajnim glasovanjem na prvi konstitutivni seji. Seje Zbora so javne, razen če Zbor obravnava zadeve zaupne narave. Delo Zbora Islamske skupnosti je urejeno s Poslovníkom o delu Zbora (Islamska skupnost RS, 2009).

3.2.5 Koran – sveta knjiga Islama

»Vsak musliman ali muslimanka, pripadnik islamske vere, islamske skupnosti, mora trdno verovati v šest temeljnih verskih resnic: v Boga (Alaha), božje meleke (angele), božje knjige (Tora, Stara zaveza, Nova zaveza in Koran), božje poslance, sodni dan in v dejstvo, da se vse, kar se zgodi, zgodi po božji volji in odločitvi. Muslimani morajo živeti v skladu s predpisi islamske vere, katerih glavni vir je Koran.« (Škafar, 1998, str. 314).

Islamski nauk temelji na petih stebrih, ki so, razen prvega, zapisani v Koranu, sveti knjigi te vere. Koran vsebuje 114 sur, ki niso urejene kronološko, ampak tako, da so najprej navedene daljše, za tem pa krajše. Teh pet stebrov je:

1. Izpoved vere;
2. Molitev;
3. Miloščina;
4. Post v mesecu ramadanu;
5. Romanje v Meko (Škafar, 1998, str. 67).

3.3 SKUPNOST ZA ZAVEST KRIŠNE

Skupnost za zavest Krišne je bila registrirana v Sloveniji leta 1983 kot hinduistična skupnost. Najprej so za svoja srečanja in za opravljanje verskih obredov v Ljubljani najeli stanovanje, leta 1989 pa so na Kolarjevi ulici v Ljubljani najeli hišo in si uredili prvi tempelj. Decembra leta 1992 se je skupnost preselila v večjo hišo na Žibertovi ulici 27 v Ljubljani, kjer je še danes tako imenovani »Hare Krišna center«. Center ima dve funkciji: omogoča duhovno šolanje v skupnosti živečih pripadnikov (menihov) ter kulturno in duhovno izobraževanje kongregacijskih (laičnih) članov. V templju redno izvajajo nedeljski program z duhovno glasbo, predavanjem z aktualno temo ter vegetarijansko hrano, vsakodnevno jutranje in večerno predavanje ter tradicionalno čaščenje (arati) (Škafar, 1998, str. 317).

Njihove dejavnosti obsegajo tudi prevajanje in deljenje knjig, v okviru mednarodne humanitarne akcije »Hrana za življenje« delijo hrano brezdomcem in revežem, občasno obiskujejo domove za ostarele, zapore, domove za invalide ipd. (Črnič, 2005, str. 102).

Glavni viri dohodkov predstavljajo prispevki od deljenja knjig ter prostovoljni prispevki in donacije pripadnikov in simpatizerjev. Slovenska Skupnost za zavest Krišne naj ne bi prejerala finančne pomoči iz tujine (Črnič, 2005, str. 108).

Poleg tempeljskega kompleksa premoženje Skupnosti za zavest Krišne sestavljajo še avtobus, v katerem je mobilni oltar, kombi in osebni avto (Črnič, 2005, str. 109).

Imajo še nekaj prostorov v najemu za opravljanje verske dejavnosti. Ti prostori so še v Mostah v Ljubljani, Domžalah, Črnomlju, Brežicah, Celju, Cerknici, Dravogradu, Kriški vasi, Kranju, Zagorju in Mariboru.

Natančnega števila pripadnikov nimajo, saj nimajo nobenih pravil, kdo je lahko njihov pripadnik. Če sam čutiš, da si dovolj močan za to skupnost, prideš in sodeluješ.

3.3.1 Organizacijska struktura skupnosti

»Organizacijska struktura slovenske Skupnosti za zavest Krišne je postavljena v skladu z globalnim ISKCON-ovim sistemom. V začetnem obdobju (nekje do sredine devedesetih let) je bilo vodstvo skupnosti izključno v rokah predsednika, ki mu je bilo podrejenih še šest ljudi: vodja sankirtana (deljenje knjig), vodja kuhinje t. i. »tempelj-komadir« (neke vrste hišnik, ki je skrbel za stavbo, potrebščine bhakt, razne pripomočke), vodja bhakt (vzgojitelj novih pripadnikov, ki jih je seznanil s pravili tempeljskega življenja).« (Črnič, 2005, str. 108).

Zaradi pomanjkanja sredstev nimajo profesionalnih duhovnikov, ki bi jih tudi plačevali. Vsi so prostovoljci.

3.3.2 Način življenja v gibanju Hare Krišna

Vsak posameznik glede na življenjsko obdobje, v katerem se nahaja, pripada tudi enem od štirih osebnih duhovnih redov. V meniškem »študentskem« redu *brahmačarija* se nahaja nekje med 5. in 20.–25. letom starosti, med 25. in 50. letom naj bi živel aktivno družinsko življenje in pripadal redu *grihast*, po 50. letu naj bi kot »upokojeni« *vanaprasta* z ženo potoval po svetu in se vse bolj posvečal duhovnemu življenju. Na zadnji izmed štirih stopenj, ki so določene glede na stopnjo odpovedovanja materialnemu svetu in željam, pa lahko *bhakta* postane potujoči asket brez osebne lastnine, tj. *sanjasi* oz. *svami*. Ta četrti duhovni red je namenjen le moškim. Moški za vstop v red *sanjase* potrebuje pisno privolitev žene, ki s tem uradno postane vdova (Črnič, 2005, str. 90).

3.4 KATOLIŠKA CERKEV

Katoliška cerkev se je v Sloveniji registrirala leta 1976. Katoliška cerkev (v nadaljevanju KC) v Sloveniji je razdeljena na Ljubljansko in Mariborsko nadškofijo ter na Koprsko, Celjsko, Murskosoboško in Novomeško škofijo (Katoliška cerkev, 2009).

Ljubljanska nadškofija zajema 17 dekanij, v katerih je 233 župnij. Vseh duhovnikov je 283, redovnikov je 180 in redovnic 215. Mariborska nadškofija zajema 12 dekanij, v katerih je 143 župnij. Vseh duhovnikov je 153, redovnikov 59 ter redovnic 41. Koprška škofija zajema 11 dekanij, v katerih je 216 župnij. Vseh duhovnikov je 161, redovnikov ter redovnic je 72. Celjska škofija zajema 11 dekanij, v katerih je 111 župnij. Vseh duhovnikov je 105, redovnikov 25 in redovnic 19. Murskosoboška škofija zajema 3 dekanije, v katerih je 36 župnij, 45 duhovnikov, 11 redovnikov ter 6 redovnic. V Novomeški škofiji je 6 dekanij, ki vključujejo 72 župnij, 80 duhovnikov, 21 redovnikov ter 21 redovnic. Skupaj je torej v okviru KC 827 duhovnikov, 152 redovnikov in 380 redovnic (Katoliška cerkev, 2009).

3.4.1 Oblike poklicno zaposlenih laikov v cerkvi

Katehist/katehistinja

Katehist v sodelovanju s starši otrokom in mladostnikom pomaga odgovoriti na mnoga življenjska vprašanja in jih uvajati v skrivnost vere. Katehist mlade pripravlja na prejem zakramentov uvajanja v krščanstvo, s čimer dejavno sooblikuje župnijsko skupnost. Ure kateheze potekajo na župnijah. Katehist poučuje otroke, dela z mladimi in njihovimi starši ter pripravlja otroško, mladinsko in družinsko bogoslužje. Pogoji: študij na visokošolskem strokovnem programu teologije (3 leta) ali izobraževanje na katehetsko-pastoralni šoli ter kanonično poslanstvo Cerkve za opravljanje zaupane naloge (Saje et al., 2007, str. 35).

Pastoralni asistent

Pastoralni asistent lahko deluje v različnih ustanovah: na župniji, v vrtcu in šoli ter v dijaškem domu, v bolnišnici, v vojski, policiji ter v zaporih. Pastoralni asistent tako v župniji kot na področju posebne duhovne oskrbe prevzema raznolike naloge: oblikuje bogoslužje, poučuje verouk, dela z mladino, poučuje odrasle, obiskuje bolnike ter spremlja ljudi v raznolikih življenjskih okoliščinah. S posebnim škofovskim dovoljenjem sme opravljati tudi druge naloge, zlasti zbirati in voditi skupine, ki se ukvarjajo z duhovno oskrbo vernikov. V Cerkvi na Slovenskem služba pastoralnega asistenta nastaja, saj jo narekujejo vedno večje potrebe.

Izobrazba: enovit študij teologije (5 let), pastoralna specializacija, uvajanje v poklic in permanentno izobraževanje (Saje et al., 2007, str. 38).

Zakristan (cerkovnik)

Delo zakristana ni omejeno zgolj na zakristijo in cerkev. Cerkovnik je odgovoren za infrastrukturo, čiščenje in vzdrževanje cerkve ter župnišča kot tudi za pripravo bogoslužnih prostorov ter za čiščenje liturgičnih oblek in predmetov. Zakristani sodelujejo z ministranti in so dobrodošli sogovorniki za obiskovalce cerkve. Pogoji: ustreznost poklicna izobrazba, opravljen liturgični tečaj (Saje et al., 2007, str. 39).

Organist, zborovodja

Cerkveni glasbenik je v Cerkvi ali zaposlen ali pa dela prostovoljno kot zborovodja, organist ali pevec. Vodi lahko cerkvene mešane, mladinske ali otroške pevske zборе, koralno petje ter uvaja nove oblike cerkvene glasbe. Delo na župniji praviloma opravlja ob drugi redni zaposlitvi. Pogoji: opravljena matura, pevsko predznanje, posluš ali igranje inštrumenta, zaključena orglarska šola (Saje et al., 2007, str. 40).

Referent za pastoralno dejavnost/tajnik v župnijski pisarni

Referent za pastoralno dejavnost se ukvarja s katehetskim delom predvsem z osnovnošolsko mladino na eni strani, na drugi strani pa skrbi za župnijsko pisarno. Župnijski tajnik vodi pomemben del župnijske administracije: skrbi za korespondenco, računovodstvo, vodi krstne, birmanske in poročne knjige ter oblikuje župnijski list. Po telefonu ali v župnijski sprejemnici svetuje, informira, zadeve ustrezno posreduje naprej in je vedno na voljo za pogovor. Za mnoge ljudi

je prva kontaktna oseba s Cerkvijo. Pogoji: najmanj dokončana srednja šola, katehetsko-pastoralna šola, zelo primeren pa je tudi visokošolski strokovni program teologije (3 leta); strokovne delovne izkušnje, dodatno izobraževanje za cerkvene potrebe (Saje et al., 2007, str. 41).

Župnijska gospodinja

Župnijska gospodinja skrbi za gospodinjstvo. Odgovorna je za gostoljubno, odprto in prijetno župnišče. Pogosto prva sprejema ljudi v najrazličnejših življenjskih položajih in spremlja vse, ki v župnišče prihajajo in iz njega odhajajo. Za župnijske gospodinje so vsako leto organizirane duhovne obnove ali duhovne vaje, poleg tega pa se srečujejo tudi na škofijskem nivoju. Za koordinacijo njihovih srečanj skrbijo škofijske pastoralne službe. Pogoji: zaključena izobrazba katere koli smeri. Dodatna izobraževanja po potrebi (Saje et al., 2007, str. 42).

(Laiški) misijonar

Služenje v misijonih poteka po različnih delih sveta, posebno na afriški in azijski celini ter v Latinski Ameriki. Misijonarji vzpostavljajo nove krajevne Cerkve in opravljajo humanitarno delo, delijo življenje z domačini in si prizadevajo za razumevanje in spoštovanje njihove kulture. Domačine izobražujejo, zavzemajo se za pravičnost ter skrbijo za njihovo zdravje. Misijonarska dejavnost danes pomeni sožitje svetovnih religij, medsebojno obogatitev, zvesto življenje po Jezusovem naročilu, pomoč sočloveku ter življenje v skladu z lastno identiteto. Misijonarji so lahko duhovniki, redovniki, redovnice ali laiki. Pogoji: cerkveni poklic ali poklicna izobrazba, vsaj dve leti praktičnih delovnih izkušenj, osnovna znanja s področja teologije in kateheze. Obstajajo tečaji, na katerih se udeleženci primerno pripravijo za svoje misijonarsko delo (Saje et al., 2007, str. 43).

3.4.2 Škofje, duhovniki in diakoni v Cerkvi

Zakrament svetega reda se v vseh treh stopnjah (diakonsko, duhovniško in škofovsko posvečenje) podeljuje s polaganjem rok in s klicanjem Svetega duha.

Episkopat (škofovstvo): škofje s škofovskim posvečenjem po rokah škofa posvečevalca in drugih navzočih škofov prejmejo polnost duhovniškega posvečenja. Škofom je pridržano podeljevanje dveh zakramentov, ki jih duhovniki praviloma ne podeljujejo – to sta sv. birma in sv. red.

Prezbiterat (duhovništvo): diakoni po polaganju rok škofa prejmejo duhovniško posvečenje, ki jih postavlja v polno službo Cerkvi. Mašniki v občestvu s škofom in Cerkvijo v zakramentu sv. reda obhajajo evharistijo in podeljujejo druge zakramente (sv. krst, sv. obhajilo, sv. spoved in sv. bolniško maziljenje) ali kot zastopniki Cerkve prisostvujejo pri sklenitvi zakramenta sv. zakona.

Diakonat je prva stopnja svetega reda. Običajno diakonsko posvečenje prejmejo kandidati za duhovništvo, Cerkev pa je po drugem vatikanskem cerkvenem zboru ponovno vzpostavila stalni diakonat kot samostojno službo, ki ga lahko prejmejo

samski ali že poročeni moški. Diakonska služba je predvsem služba služenja (Saje et al., 2007, str. 44).

Redovnica, redovnik – duhovnik in redovni brat

Redovnik ali redovnica v konkretni redovni skupnosti samega sebe z izpovedjo zaobljub čistosti, uboštva in pokorščine popolnoma izroči službi Bogu in ljudem. Redovniki živijo v samostanski skupnosti. Vsakodnevno življenje, ki ga ob osebnem srečevanju z živim Bogom oblikujejo v duhu evangelija, delijo s sobrati oz. s sosestrami. Delajo lahko v samostanu, na posameznih področjih življenja Cerkve ali pa opravljajo delo v svetu. Vsak red ima posebno poslanstvo (karizmo) in z njim povezane prednostne naloge: ponekod je v središču molitev (kontemplativni), drugod oznanjevanje in vzgojno (deloapostolski), spet drugje pa delo na socialnem področju (karitativni). Člani moških redovnih skupnosti so po končani teološki izobrazbi večinoma posvečeni tudi v duhovnike, nekateri pa se odločijo, da bodo služili Bogu in ljudem kot redovni bratje. Pogoji: dokončana vsaj srednješolska izobrazba in razpoznan duhovni poklic s strani redovnega predstojnika. Izobrazba: način in trajanje formacije novih članov sta v posameznih redovnih ustanovah različna. Navadno se začne s kandidaturom oz. postulatom. Sledi noviciat, čas intenzivnega uvajanja v redovno življenje, ki se konča z začasnimi zaobljubami. Duhovna in intelektualna, lahko pa tudi poklicna formacija kandidatke/kandidata, se nadaljuje v obdobju juvenata. Končno sledijo večne ali slovesne zaobljube (Saje et al., 2007, str. 42).

Moških redovnih ustanov je v Sloveniji 12, ženskih redovnih ustanov pa 20 (Katoliška cerkev, 2009).

Po Kanonu št. 668 v Zakoniku cerkvenega prava morajo člani pred prvimi zaobljubami prepustiti upravljanje svojega premoženja komur želijo, in če konstitucija določa kaj drugega, naj svobodno razpolagajo glede njegove rabe in uživanja. Oporoko, ki naj bo tudi civilnopravno veljavna, naj naredijo vsaj pred večnimi zaobljubami. Da pa bi lahko odločitev iz upravičenega razloga spremenili ali kakorkoli uredili glede premoženja, potrebujejo dovoljenje pristojnega predstojnika po določbi lastnega prava. Zakonik cerkvenega prava pravi, da kakorkoli redovnik pridobi z lastnim delom ali zaradi ustanove, pridobi ustanovi. Kar na kakršenkoli način dobi iz pokojnine, podpore ali zavarovanja, pridobi za ustanovo, če ni v lastnem pravu določeno drugače.

Duhovnik – župnik, kaplan, duhovni pomočnik ali kurat

Duhovniška služba predpostavlja življenje v celibatu (neporočenost), redno molitev brevirja (gre za izbrane psalme, druga svetopisemska besedila ter spise svetnikov in cerkvenih učiteljev, ki so zbrani v posebnih knjigah) in pokorščino škofu. Službe, ki jih opravlja duhovnik, so zelo različne: kot župnik vodi župnijo, na župniji pa lahko služi tudi kot kaplan ali duhovni pomočnik. Lahko poučuje verouk ali pa duhovno oskrbuje posebne kategorije ljudi – zapornike, bolnike in starejše ljudi, vojake, policiste ipd. Pogoji: razpoznan duhovni poklic s strani cerkvene avtoritete, telesno in duševno zdravje, osebna zrelost, matura ali končana poklica formacija z

opravljenimi dodatnimi tečaji. Formacija: enovit študij teologije (5 let), leto pastoralne specializacije, duhovniško posvečenje, kaplanski in župniški tečaj ali seminar (Saje et al., 2007, str. 49).

Duhovni asistent

Posebni duhovni asistent ima širok spekter delovanja: zaenkrat so pri nas tovrstni asistenti prisotni v bolnišnicah, zaporih, v vojski in policiji ter na področju dela s telesno in/ali duševno prizadetimi osebami. Našteta področja zahtevajo primerno izobrazbo, veselje do dela ter ustrezne psihofizične sposobnosti. Pogoji: enovit študij teologije (5 let), izkušnja dela na duhovnem področju, specialistično dodatno izobraževanje glede na področje delovanja (Saje et al., 2007, str. 50).

(Stalni) diakon

Diakoni smejo kršćevati, poročati in pokopavati, pridigati, poučevati verouk, delati z ostarelimi ali pa duhovno oskrbovati posameznike. Kjer ni duhovnika, vodijo tudi bogoslužje. Diakoni so lahko samski moški (v celibatu) ali pa poročeni (stalni diakoni). Cerkevno pravo na osnovi tradicije Cerkve določa, da so diakoni lahko le moški. Pogoji: razpoznan duhovni poklic s strani cerkvene avtoritete.

Izobrazba: enovit študij teologije (5 let) ali visokošolski strokovni program teologije (3 leta), redna udeležba na pastoralnih tečajih, uvajanje v posebne oblike poklica, diakonsko posvečenje (Saje et al., 2007, str. 51).

3.4.3 Sveto pismo

Sveto pismo ali Biblija je sveta knjiga krščanstva. Sestavljata jo dva dela: Stara in Nova zaveza. Stara zaveza predstavlja sveto knjigo za pripadnike judovske vere in izhaja še iz časov pred Jezusom Kristusom. Sveto pismo je najbolj brana knjiga v zgodovini. Prevedena je v več kot 2.100 jezikov. Ima velik pomen za današnjo kulturo in kot delo jo lahko gledamo z različnih zornih kotov: kot versko ali zgodovinsko knjigo, saj vsebuje mnogo podatkov o zgodovini Judov ter dogajanju v Palestini ob začetku našega štetja. Stara zaveza je večinoma pisana v hebrejščini, deloma tudi v aramejščini in grščini, Nova zaveza pa samo v grščini. Sveto pismo je sestavljeno iz 73 knjig, od katerih jih Stara zaveza vsebuje 46, Nova zaveza pa 27.

4 STATISTIČNI PODATKI POPISA LETA 2002

Popis je celoten proces zbiranja, vrednotenja, analiziranja in publiciranja demografskih, ekonomskih in socialnih podatkov, ki se nanašajo na vse osebe, gospodinjstva in stanovanja v državi v določenem času. Značilnosti popisov so individualno popisovanje, univerzalnost znotraj določenega ozemlja in sočasnost (Statistični urad RS, 2009).

Namen Popisa 2002 je bilo zbrati popolne podatke o prebivalstvu, družinah, gospodinjstvih in stanovanjih za načrtovanje prihodnjih potreb, odločitev in trendov na različnih teritorialnih ravneh Republike Slovenije in v različnih družbenih skupnostih. Večina podatkov, zbranih s Popisom 2002, se nanaša na stanje 31. 3. 2002 ob 24.00 uri. Tako se je pri Popisu 2002 popisalo vse osebe, ki so bile na popisno noč 31. 3. 2002 (ob 24.00) prisotne na območju RS. Vključenih je bilo 1.964.036 ljudi (Statistični urad RS, 2009).

V naslednjih tabelah je predstavljeno prebivalstvo po veroizpovedi po statističnih regijah in po narodni pripadnosti. V Tabeli 1 je zajetih 1.248.988 oseb. Ostali so se opredelili kot verniki, vendar ne pripadajo nobeni verski skupnosti, so ateisti ali pa niso želeli odgovoriti na vprašanje. V Tabeli 2 pa je zajetih 1.250.276 oseb, ki so opredelili po veroizpovedi in po narodni pripadnosti. Ostali so se glede na narodno pripadnost opredelili kot verniki, vendar ne pripadajo nobeni verski skupnosti, so ateisti, niso želeli odgovoriti ali pa podatki niso znani.

Tabela 1: Prebivalstvo po veroizpovedi po statističnih regijah v Sloveniji po popisu 2002

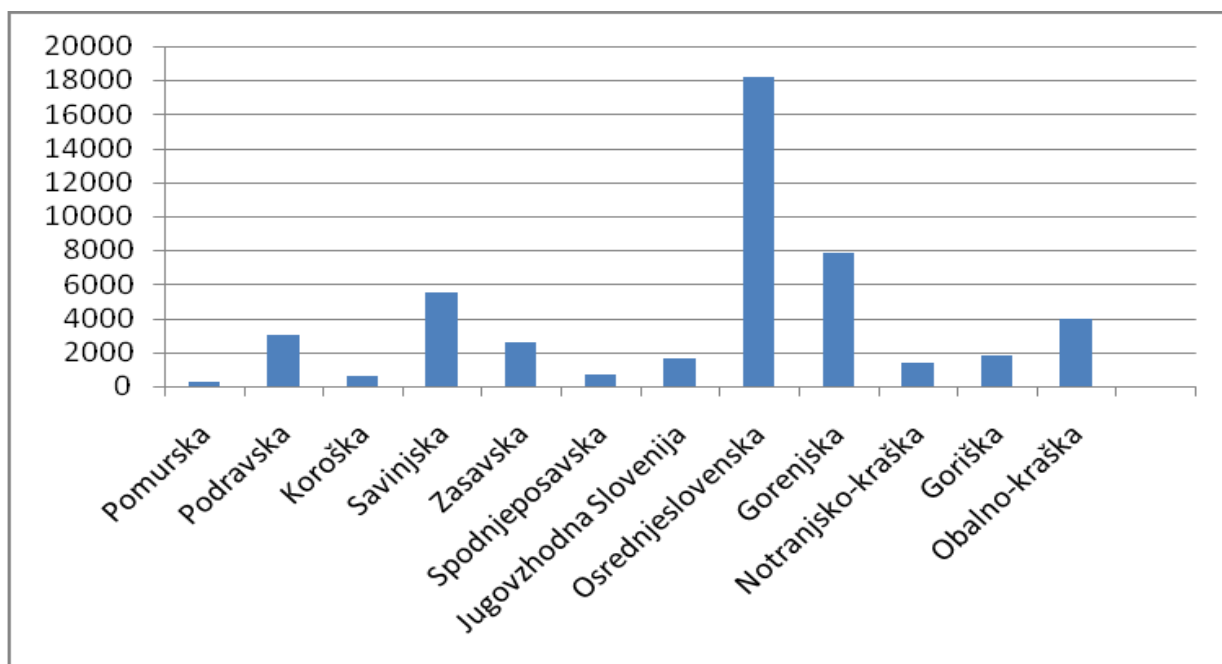
Statistična regija	Veroizpoved										
	SKUPAJ	Katoliška		Evangelikičanska in druge protestantske		Pravoslavna		Islamska		Druge veroizpovedi	
		Število	%	Število	%	Število	%	Število	%	Število	%
Pomurska	96.495	82.845	85,85	13.037	13,51	276	0,29	237	0,25	100	0,10
Podravska	186.144	178.921	96,12	672	0,36	2.983	1,60	3.009	1,62	559	0,30
Koroška	50.786	49.237	96,95	108	0,21	663	1,31	636	1,25	142	0,28
Savinjska	173.314	162.388	93,70	247	0,14	4.838	2,79	5.489	3,17	352	0,20
Zasavska	25.067	21.399	85,37	39	0,16	938	3,74	2.557	10,20	134	0,53
Spodnjepodravska	46.994	45.640	97,12	45	0,10	463	0,99	713	1,52	133	0,28
Jugovzhodna Slovenija	90.130	86.219	95,66	254	0,28	1.831	2,03	1.652	1,83	174	0,19
Osrednjeslovenska	284.401	244.923	86,12	1.127	0,40	18.844	6,63	18.186	6,39	1.321	0,46
Gorenjska	130.159	114.031	87,61	313	0,24	7.475	5,74	7.845	6,03	495	0,38
Notranjsko-kraška	35.023	31.926	91,16	34	0,10	1.651	4,71	1.355	3,87	57	0,16
Goriška	74.329	70.201	94,45	55	0,07	2.088	2,81	1.819	2,45	166	0,22
Obalno-kraška	56.146	47.896	85,31	204	0,36	3.858	6,87	3.990	7,11	198	0,35
SKUPAJ	1.248.988	1.135.626	90,92	16.135	1,29	45.908	3,68	47.488	3,80	3.831	0,31

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002.

V Tabeli 1 je za posamezno veroizpoved in posamezno statistično regijo navedeno število oseb, ki so se opredelile za posamezno veroizpoved na tem območju. Poleg števila oseb je podan še odstotek, ki predstavlja delež oseb posamezne veroizpovedi v posamezni statistični regiji. V Tabeli 1 so vključene verske skupnosti, za katere so se opredelili državljani na popisu 2002. Skupno se je za vernika opredelilo 1.248.988 državljanov. Od tega se je kar 1.135.626 ljudi opredelilo za katoliško veroizpoved, to je kar 90,92 % vseh, ki so se opredelili za neko versko skupnost. Največ katolikov je v Osrednjeslovenski regiji, in sicer kar 244.923. V Osrednjeslovenski regiji je to kar 19,60 % vseh prebivalcev Slovenije, ki so se opredelili za veroizpoved. Najmanj vernikov, ki so se opredelili za katoliško veroizpoved, je v Zasavski regiji – 21.399 ljudi, kar predstavlja 1,88 % vseh, ki so se opredelili za katoliško veroizpoved.

Vseh, ki so se opredelili za evangeličansko in drugo protestantsko veroizpoved, je 16.135, kar predstavlja 1,29 % vseh, ki so se opredelili za eno izmed veroizpovedi. V Pomurski regiji je kar 80,8 % vseh, ki so se opredelili za evangeličansko in drugo protestantsko veroizpoved. Za Pomursko regijo je znano, da je tam največ evangeličanskih cerkva, tako da je razumljivo, da je tam tudi največ ljudi, ki so se opredelili za to veroizpoved. Še vseeno pa v Pomurski regiji prevladuje katoliška veroizpoved.

Graf 1: Islamska veroizpoved po statističnih regijah

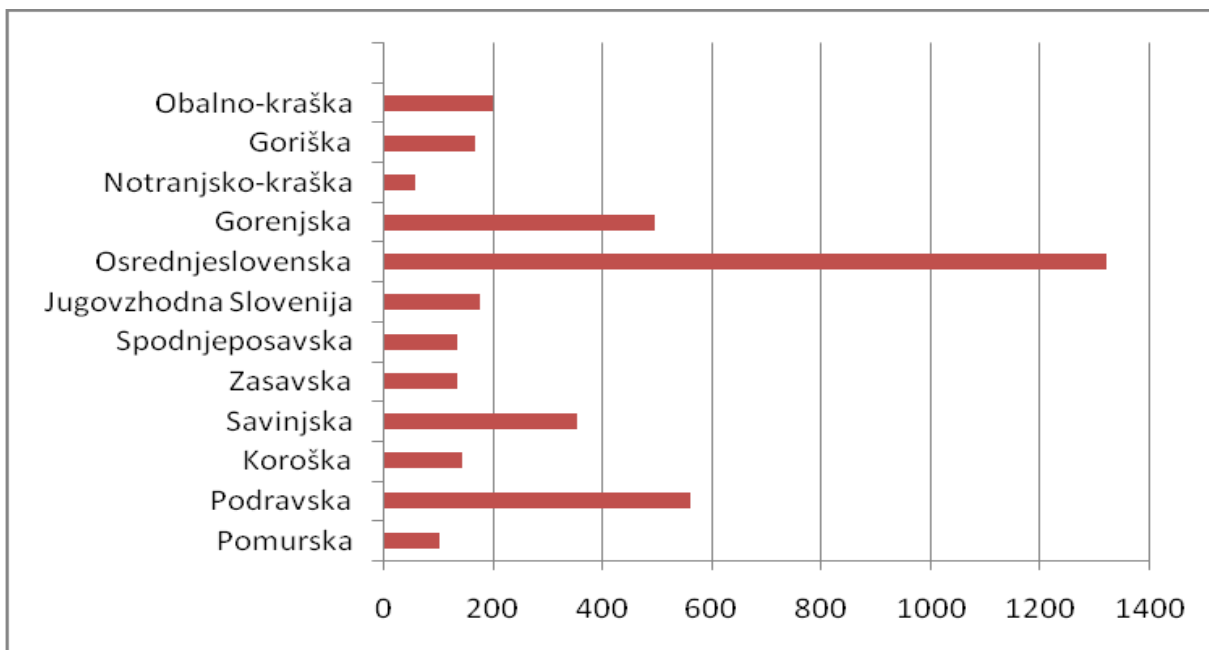


Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002.

V Grafu 1 lahko vidimo razliko med Osrednjeslovensko regijo in ostalimi regijami. Kar 38,3 % pripadnikov islamske vere je v srednjeslovenski regiji. V Pomurski regiji je število ljudi, ki so se opredelili za islamsko veroizpoved, najmanjše. Pripadnikov islamske veroizpovedi je v Pomurski regiji samo 237, kar je 0,25 % vseh vernikov v tej regiji. Število pripadnikov islamske vere je precej podobno številu pripadnikov

pravoslavne veroizpovedi po vseh statističnih regijah. 10,20 % oseb iz Zasavske regije se je odločilo za islamsko veroizpoved. Najmanjši odstotek oseb, ki so se opredelile za islamsko skupnost, je v Pomurski regiji, saj se je zanjo tam odločilo samo 0,25 % vseh anketiranih.

Graf 2: Druge veroizpovedi po statističnih regijah



Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002.

V Tabeli 1 je prikazano, da se je v Osrednjeslovenski regiji kar 1.321 ljudi opredelilo za drugo veroizpoved in ne eno izmed naštetih. To je 0,46 % vseh, ki so se opredelili za veroizpoved v Osrednjeslovenski regiji. Nazorno se to pokaže v Grafu 2. Drugi in tretji največji delež ljudi, ki so se opredelili za drugo veroizpoved, je v Podravski in Gorenjski regiji. V Podravski je 559 oseb, v Gorenjski regiji pa 495 pripadnikov druge veroizpovedi.

18.844 oseb se je v Osrednjeslovenski regiji opredelilo za pravoslavno veroizpoved. Predstavljajo kar 6,63 % vseh, ki so se opredelili za veroizpoved v Osrednjeslovenski regiji.

Zakaj je v Osrednjeslovenski regiji največ ljudi, ki so se opredelili za določeno veroizpoved? Zato, ker na tem območju živi večina slovenskega prebivalstva. Na tem območju je tudi največ verskih objektov posamezne verske skupnosti. Izjema je samo evangeličanska veroizpoved, saj je njenih pripadnikov največ v Pomurski regiji.

Tabela 2: Prebivalstvo po veroizpovedi in narodni pripadnosti v Sloveniji po popisu 2002

Narodna pripadnost	Skupaj	Veroizpoved															
		katoliška		evan-geličanska		druge prote-stantske		pravoslavna		druge krščanske		islamska		orientalske		druge veroizpovedi in agnostiki	
		Število	%	Število	%	Število	%	Število	%	Število	%	Število	%	Število	%	Število	%
Slovenci	1.110.824	1.086.650	97,82	13.752	1,24	1.046	0,09	3.583	0,32	1.506	0,14	2.804	0,25	762	0,07	721	0,06
Italijani	1.530	1.507	98,50	z	0,00	-	0,00	9	0,59	23	1,50	z	0,00	z	0,00	z	0,00
Madžari	5.723	5.016	87,65	524	9,16	158	2,76	z	0,00	8	0,14	8	0,14	z	0,00	9	0,16
Romi	2.604	1.663	63,86	-	0,00	z	0,00	67	2,57	6	0,23	868	33,33	z	0,00	z	0,00
Albanci	5.600	363	6,48	-	0,00	z	0,00	8	0,14	8	0,14	5.237	93,52	z	0,00	z	0,00
Bošnjaki	20.354	107	0,53	-	0,00	-	0,00	318	1,56	6	0,03	19.923	97,88	z	0,00	z	0,00
Črnogorci	2.667	87	3,26	5	0,19	-	0,00	1.193	44,73	z	0,00	634	23,77	z	0,00	z	0,00
Hrvati	30.334	29.942	98,71	24	0,08	51	0,17	201	0,66	51	0,17	30	0,10	13	0,04	22	0,07
Makedonci	3.279	128	3,90	7	0,21	z	0,00	2.623	79,99	14	0,43	507	15,46	z	0,00	z	0,00
Muslimani	9.360	18	0,19	-	0,00	-	0,00	14	0,15	z	0,00	9.328	99,66	-	0,00	z	0,00
Nemci	346	214	61,85	125	36,13	7	2,02	z	0,00	z	0,00	z	0,00	z	0,00	-	0,00
Srbi	33.236	381	1,15	22	0,07	43	0,13	32.665	98,28	54	0,16	53	0,16	9	0,03	9	0,03
Drugi narodno opredeljeni	2.698	1.081	40,07	164	6,08	35	1,30	725	26,87	15	0,56	445	16,49	149	5,52	84	3,11
Jugoslovani	527	38	7,21	-	0,00	-	0,00	167	31,69	-	0,00	55	10,44	5	0,95	-	0,00
Bosanci	7.309	353	4,83	z	0,00	z	0,00	1.213	16,60	19	0,26	5.724	78,31	z	0,00	z	0,00
Regionalno opredeljeni	1.467	1.041	70,96	20	1,36	z	0,00	6	0,41	z	0,00	15	1,02	z	0,00	z	0,00
Narodno neopredeljeni	3.901	1.682	43,12	25	0,64	36	0,92	1.273	32,63	103	2,64	721	18,48	33	0,85	28	0,72
Niso želeli odgovoriti	4.777	2.593	54,28	31	0,65	6	0,13	1.254	26,25	40	0,84	817	17,10	19	0,40	17	0,36
Neznano	3.740	2.762	73,85	33	0,88	9	0,24	579	15,48	15	0,40	308	8,24	14	0,37	20	0,53
Skupaj	1.250.276	1.135.626	90,83	14.736	1,18	1.399	0,11	45.908	3,67	1.877	0,15	47.488	3,80	1.026	0,08	928	0,07

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002.

V Tabeli 2 je v podatkih upoštevana zaupnost. Namesto podatka je izpisan znak 'z'. V vsotah so ti podatki upoštevani. Zaupnost podatkov določajo Zakon o popisu prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v RS v letu 2002 (Uradni list RS, št. 66/00 in 26/01), Zakon o državni statistiki (Uradni list RS, št. 45/95, 09/01) in Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 59/99) (Statistični urad RS, 2009). Tam, kjer so podatki označeni z oznako »z« ali »–«, žal ni bilo mogoče preračunati odstotka. Zato je na teh mestih zapisana številka 0,00.

V Tabeli 2 je za posamezno narodnost opredeljeno število oseb, ki so se odločili za določeno veroizpoved. Poleg številke je naveden še odstotek, ki je preračunan za posamezno veroizpoved v isti narodnosti. Od vseh narodnosti se je največ oseb opredelilo za slovensko narodnost – kar 88,85 %. 33.236 oseb se je opredelilo za srbsko narodnost. To predstavlja 2,65 % vseh oseb, ki so se narodnostno opredelile. Srbski narodnosti sledi hrvaška narodnost, za katero se je opredelilo 30.334 oseb. 13.885 oseb je narodno neopredeljenih, niso želeli odgovoriti na vprašanje ali pa ni znana narodnost. Za nemško narodnost se je opredelilo samo 346 oseb, kar predstavlja 0,028 % vseh narodno opredeljenih oseb.

Največ oseb, ki so se opredelile za katoliško veroizpoved, je slovenske narodnosti. Osebe, ki so se opredelile za katoliško veroizpoved, predstavljajo kar 97,83 % vseh, ki so se opredelili za slovensko narodnost. Kar 98,71 % oseb, ki so se odločile za hrvaško narodnost, so se odločile tudi za katoliško veroizpoved. Samo 18 oseb se je v muslimanski narodnosti opredelilo za katoliško veroizpoved.

V romski, albanski, bošnjaški ter muslimanski in jugoslovanski narodnosti se nihče ni opredelil za evangeličansko veroizpoved. V italijanski narodnosti pa je za evangeličansko veroizpoved podatek o številu oseb, ki so se opredelili za to veroizpoved, zaupen.

Za druge protestantske veroizpovedi se nihče ni opredelil v italijanski, bošnjaški in črnogorski narodnosti ter v muslimanski in jugoslovanski narodnosti. Koliko oseb se je opredelilo v druge protestantske veroizpoved pa so zaupni podatki pri romski albanski, makedonski, bosanski in regionalno opredeljeni narodnosti. Po razpoložljivih podatkih lahko rečemo, da se je za druge protestantske veroizpovedi odločilo največ oseb med anketiranci slovenske narodnosti. To je kar 74,77 % vseh oseb, ki so se opredelile za ostale protestantske veroizpovedi.

Za pravoslavno veroizpoved se je odločilo kar 98,28 % oseb, ki so se opredelile za srbsko narodnost. To predstavlja kar 71,15 % vseh, ki so se opredelili za pravoslavno veroizpoved. Pri madžarski in nemški narodnosti so podatki, ki povedo, koliko oseb se je opredelilo za pravoslavno veroizpoved, zaupni. Osebe, ki so se opredelile za slovensko narodnost, predstavljajo v pravoslavni veroizpovedi 7,67 % vseh oseb, ki so se opredelile v pravoslavno veroizpoved.

Oseb, ki so se opredelile v druge krščanske veroizpovedi, je 1.877, kar predstavlja 0,15 % vseh oseb, ki so odgovorile na vprašanje o veroizpovedi in narodni

pripadnosti. V jugoslovanski narodnosti se ni nihče opredelil za drugo krščansko veroizpoved. Za drugo krščansko veroizpoved se je opredelilo 51 oseb, ki so se opredelile za hrvaško narodnost. To predstavlja 0,17 % vseh oseb, ki so se opredelile za hrvaško narodnost. Za drugo krščansko veroizpoved se je odločilo tudi 54 oseb, ki so se opredelile za srbsko narodnost. Največ oseb se je odločilo za drugo krščansko veroizpoved v slovenski narodnosti. Te osebe predstavljajo kar 80,23 % vseh, ki so se opredelili za druge krščanske veroizpovedi.

Za islamsko veroizpoved se je opredelilo 47.488 oseb. Največ oseb, ki se je opredelilo za to veroizpoved je bošnjaške narodnosti. Te osebe predstavljajo kar 41,95 % vseh, ki so se opredelili za islamsko veroizpoved in 97,88 % vseh oseb, ki so se opredelile za bošnjaško narodnost. Koliko oseb se je opredelilo v italijanski in nemški narodnosti, je podatek zaupne narave. Kar 99,66 % oseb, ki so se opredelile za islamsko veroizpoved, se je opredelilo tudi za muslimansko narodnost. 78,31 % vseh oseb, ki so se opredelile za bosansko narodnost, se je opredelilo tudi za islamsko veroizpoved.

Za orientalsko veroizpoved se je opredelilo 1.026 oseb. Od tega se je 762 oseb opredelilo za slovensko narodnost. 5,52 % vseh drugih narodno opredeljenih se je opredelilo za orientalsko veroizpoved. Oseb, ki so se opredelile kot drugo veroizpoved in agnostike, je 928. Največ jih pripada slovenski narodnosti.

5 DAVKI IN VERSKE SKUPNOSTI

Zakon o davčnem postopku (Ur. l. št. 117/2006, v nadaljevanju ZDavP) pravi, da je davek vsak denarni prihodek državnega proračuna, proračuna Evropske skupnosti ali proračuna samoupravne lokalne skupnosti, ki ne predstavlja plačila za opravljeno storitev ali dobavljeno blago in se plača izključno na podlagi zakonov o obdavčenju oziroma predpisov samoupravnih lokalnih skupnosti, izdanih na podlagi zakonov o obdavčenju (ZDavP-2, 3. Člen).

Davčni urad RS (v nadaljevanju DURS) v davčnem knjigovodstvu za verske skupnosti nima posebne identifikacijske številke, na podlagi katere bi lahko pridobili podatke, koliko so plačali katerega davka in prispevkov. V bazah DURS nimajo evidentiranih poklicnih zavezancev, zato se tovrstnih podatkov ne more dobiti.

V nadaljevanju so predstavljene davčne obveznosti, ki omenjajo verske skupnosti in verske uslužbence kot zavezance ali pa oproščene plačila zaradi svoje dejavnosti.

5.1 NADOMESTILO ZA UPORABO STAVBNEGA ZEMLJIŠČA

Za uporabo stavbnega zemljišča se plačuje nadomestilo. Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča se plačuje na območju mest in naselij mestnega značaja; na območjih, ki so določena za stanovanjsko in drugačno kompleksno gradnjo; na območjih, za katere je sprejet prostorski izvedbeni načrt, in na drugih območjih, ki so opremljena z vodovodnim in električnim omrežjem. Območje, na katerem se plačuje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, določi občinska skupščina (DURS, 2009).

Na tej podlagi občine z odloki določajo območja, na katerih se plačuje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, merila za določitev višine nadomestila, ki so ga zavezanci dolžni plačevati, ter merila za popolno in delno oprostitvev plačila nadomestila (DURS, 2009).

Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča se ne plačuje za zemljišče, ki se uporablja za potrebe ljudske obrambe, za objekte tujih držav, ki jih uporabljajo tuja diplomatska in konzularna predstavništva ali v njih stanuje njihovo osebje, za objekte mednarodnih in meddržavnih organizacij, ki jih uporabljajo te organizacije ali v njih stanuje njihovo osebje, če ni v mednarodnem sporazumu drugače določeno, in za stavbe, ki jih uporabljajo verske skupnosti za svojo versko dejavnost (DURS, 2009).

I. S. RS je lastnica vseh prostorov, v katerih izvajajo verske dogodke, zato so opravičeni do plačila tega prispevka (Islamska skupnost RS, 2009).

Skupnost za zavest Krišne je lastnica prostorov, ki jih imajo v Ljubljani, ostale prostore imajo v najemu. Prostorov v Ljubljani nimajo registriranih kot prostorov za

opravljanje verske dejavnosti, zato plačujejo minimalni znesek nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Do nekaj let nazaj so plačevali za celotno stavbo, nato pa so prostore, v katerih prebivajo menihi, registrirali kot prostore, ki jih uporabljajo v namene verske skupnosti in za tisti del zgradbe ne plačujejo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (Skupnost za zavest Krišne, 2009).

Katoliška cerkev je lastnica vseh zgradb, v katerih prebivajo duhovniki, redovniki, redovnice, kaplani, prostori škofij itd., zato ne plačujejo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, ker so te prostore registrirali za namen verske skupnosti. Vse ostale nepremičnine, ki jih ima Katoliška cerkev v lasti, in se ne morejo uporabljati za namen verske skupnosti, pa so obdavčene z nadomestilom za uporabo stavbnega zemljišča (Katoliška cerkev, 2009).

5.2 DAVEK NA DEDIŠČINO IN DARILA

Zakon o davku na dediščine (Ur. l. RS, št. 117/2006, v nadaljevanju ZDDD) v 2. točki prvega odstavka 9. člena pravi, da so davka oproščene pravne osebe zasebnega prava, ustanovljene na podlagi zakona za opravljanje verske, človekoljubne, dobrodelne, zdravstvene, socialno-varstvene, izobraževalne, raziskovalne ali kulturne dejavnosti ali za opravljanje dejavnosti zaščite in reševanja, vendar le, če gre za darilo oziroma dediščino, ki je namenjena opravljanju take dejavnosti pravne osebe.

Iz slednjega je razvidno, da so vse verske skupnosti oproščene davka na dediščino v primeru, da se bo prejeta dediščina ali darilo uporabljala v namene verske skupnosti.

5.3 PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST

Prispevki za socialno varnost obsegajo prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevke za zdravstveno zavarovanje, prispevke za starševsko varstvo in prispevke za zaposlovanje. Stopnja plačila posameznega prispevka je odvisna od tega, kdo plačuje. Zaposleni plača vseh prispevkov skupaj za 22,10 % iz prejemka, delodajalec pa 16,10 % na prejemek zaposlenega.

27. člen ZVS govori o pravici do namenske državne pomoči za plačilo prispevkov zavarovanca za socialno varnost uslužbencev cerkva in drugih verskih skupnosti. Registrirane cerkve in druge verske skupnosti lahko pod pogoji ZVS za svoje verske uslužbenke, ki so državljani Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji in jim je poklic verskega uslužbenca edini poklic, na podlagi njihovega pooblastila in v njihovem imenu zaprosijo za pridobitev pravice do namenske državne finančne pomoči iz državnega proračuna za pokritje prispevkov za socialno varnost v višini naslednjih vrst prispevkov za socialno varnost. Prispevke se obračunava od osnove najmanj v višini 60 odstotkov povprečne plače za predzadnji mesec pred mesecem, v katerem se določa zavarovalna osnova: za obvezno

pokojninsko in invalidsko zavarovanje (prispevek zavarovanca) ter za obvezno zdravstveno zavarovanje (prispevek zavarovanca). Te pravice ne morejo pridobiti verski uslužbenci, ki so zaposleni na podlagi določb 22. do 25. člena ZVS. To so zaposleni duhovniki v Slovenski vojski in policiji, duhovniki v zaporih, duhovniki v bolnišnicah in socialnovarstvenih zavodih.

Duhovniki in redovniki imajo pravico do namenske državne finančne pomoči tudi, če so s cerkvijo ali drugo versko skupnostjo v razmerju, ki nima vseh elementov delovnega razmerja. Država lahko plačuje pomoč za duhovnike, ki imajo vsaj srednjo izobrazbo, in za redovnike, ki imajo obljube uboštva, celibata ter pokorščine. Drugi verski uslužbenci imajo to pravico le, če imajo s cerkvijo ali drugo versko skupnostjo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, ki verskemu uslužbencu zagotavlja plačo (ZVS, 27. člen).

Država pri zagotavljanju pravice za delno plačilo prispevka za socialno varnost upošteva razumno sorazmerje med številom verskih uslužbencev in številom pripadnikov registrirane cerkve ali druge verske skupnosti, ki so državljani Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji. Razumno sorazmerje je izpolnjeno, če je ugotovljeno razmerje vsaj 1.000 pripadnikov registrirane cerkve ali druge verske skupnosti na enega verskega uslužbenca te cerkve ali druge verske skupnosti. Cerkve in druge verske skupnosti število svojih pripadnikov dokazujejo z verodostojnimi podatkovnimi viri, med drugim lahko predlagajo tudi uporabo podatkov zadnjega popisa prebivalstva (ZVS, 27. člen).

Šteje se, da je pogoj razumnega sorazmerja za enega verskega uslužbenca izpolnjen tudi v primeru, ko registrirana cerkev ali druga verska skupnost ne more izkazati zahtevanega števila pripadnikov iz prejšnjega odstavka, vendar dokaže, da je na območju Republike Slovenije delovala vsaj 80 let pred uveljavitvijo tega zakona (ZVS, 27. člen).

Prispevke za socialno varnost za duhovnike se obračunava od minimalne pokojninske osnove, ki je v juliju 2009 znašala 828,06 EUR bruto. To pomeni, da posamezni duhovnik plača iz minimalne pokojninske osnove 183,00 EUR za prispevke socialne varnosti, delodajalec pa plača 133,31 EUR na minimalno pokojninsko osnovo za posameznega duhovnika. Pomoč države znaša 21,86 % osnove v višini 60 % povprečne plače. Da bi bil zdravstveno in pokojninsko zavarovan, pa mora verski uslužbenec sam pokriti določen znesek, ki je nekoliko nižji od tistega, ki ga prispeva država. Skupni izplačani znesek te pomoči je bil v letu 2008 2.433.025 evrov.

V letu 2007 je dohodke verskih delavcev prijavilo 113 posameznikov, skupni dohodek vseh je znašal 355.119,14 EUR, od tega jih je 107 plačalo prispevke v višini 158.093,80 EUR (DURS, interno gradivo, 2009).

5.4 PRISPEVKI ZA POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE

Po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Ur. l. RS št. Ur. l. RS, št. 106/1999, 72/2000, 81/2000, 124/2000, 109/2001, 108/2002, 110/2002-ZISDU-1, 26/2003-UPB1, 63/2003, 135/2003, 20/2004-UPB2, 72/2005, 104/2005-UPB3, 69/2006, 109/2006-UPB4, v nadaljevanju ZPIZ-1) se morajo obvezno zavarovati osebe, ki kot svoj edini ali glavni poklic v RS opravljajo duhovniško oziroma drugo versko službo (ZPIZ-1-UPB4, 15. člen).

Zakon še pravi, da se v zavarovalno dobo šteje tudi čas, ko je duhovnik, redovnik, redovnica ali oseba v drugi verski skupnosti poklicno opravljala versko službo na območju Republike Slovenije in ji ni bilo omogočeno plačevati prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje pred 1. 1. 1983, pri čemer njeno delo tudi na drugi podlagi ni bilo šteto v pokojninsko dobo (ZPIZ-1-UPB4, 189. člen).

To pomeni, da vsak verski uslužbenec opravlja delo kot službo in se mu to šteje v pokojninsko dobo.

208. člen ZPIZ-1 pravi, da se prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za verske uslužbence obračunavajo od najnižje pokojninske osnove, ki je julija 2009 znašala 828,06 EUR bruto. Zaposleni plačujejo prispevke v višini 8,85 % iz bruto prejemkov, delodajalec pa 15,50 % na bruto prejemek zaposlenega.

Zavarovancem, ki plačujejo ta prispevek, pripadajo pod določenimi pogoji naslednje pravice (Klun, 2006, str. 75–76):

- pravica do pokojnine (starostne, invalidske, vdovske, družinske in delne pokojnine);
- pravica iz invalidskega zavarovanja (poklicna rehabilitacija, nadomestilo za invalidnost, premestitev dela, delo s krajšim delovnim časom in druga nadomestila);
- dodatne pravice (dodatek za pomoč in postrežbo, invalidnina, varstveni dodatek);
- druge pravice (odpravnina, oskrbnina, dodatek za rekreacijo, enkratni letni dodatek).

Kot smo že omenili, morajo zavarovanci za pridobivanje posamezne pravice izpolnjevati določene pogoje. Tako na primer starostno pokojnino lahko prejme moški zavarovanec pri starosti 65 let, če je dopolnil najmanj 15 let zavarovalne dobe, oz. ženska pri starosti 63 let, če je dopolnila najmanj 15 let zavarovalne dobe. V tem primeru je izpolnjen pogoj minimalne zavarovalne dobe pri doseganju polne starosti. V primeru, ko zavarovanec doseže polno zavarovalno dobo, ki je za moške 40 let, za ženske pa 38 let, mora izpolnjevati pogoje minimalne starosti, da mu pripada starostna pokojnina, to je 58 let. Z reformo pokojninskega sistema je bila uvedena tudi državna pokojnina. Pravico do državne pokojnine imajo osebe, starejše od 65 let, ki ne prejemajo nobene pokojnine in imajo skromne lastne

dohodke, so državljani Slovenije in so med 15. in 65. letom vsaj 30 let bivale v Sloveniji (Klun, 2006, str. 76).

5.5 DAVEK NA DODANO VREDNOST

V Zakonu o davku na dodano vrednost (Ur. l. RS, št. 89/1998, 30/2001, 67/2002, 101/2003, 134/2003-UPB1, 45/2004, 97/2004-UPB2, 114/2004, 25/2005-UPB3, 108/2005, 21/2006-UPB4, 117/2006-ZDDV-1, v nadaljevanju ZDDV) 11. točka prvega odstavka 42. člena pravi, da so davka oproščene storitve, ki jih svojim članom kot povračilo za članarino, določeno v skladu z njihovimi pravili, opravijo nepridobitne organizacije s cilji politične, sindikalne, verske, rodoljubne, filozofske, humanitarne ali državljanske narave, in dobava blaga, ki je neposredno povezana s temi storitvami, če ni verjetno, da taka oprostitev vodi k izkrivljanju konkurence.

Deseta točka prvega odstavka 42. člena pravi, da so oproščene plačila davka storitve zagotavljanja osebja s strani verskih skupnosti ali filozofskih združenj za namene iz 1., 6., 7. in 8. točke tega člena, z namenom zadovoljevanja duhovnih potreb.

Dobava blaga in storitev ni oproščena plačila DDV v skladu s 1., 6., 7., 8., 11., 12. in 13. točko prvega odstavka tega člena, če: ni nujna za transakcije, ki so oproščene plačila DDV oziroma je oproščene dejavnosti mogoče opravljati brez te dobave, ali je osnovni namen dobave, da organizacija pridobi dodaten prihodek z opravljanjem transakcij, ki neposredno konkurirajo transakcijam davčnih zavezancev, ki DDV obračunavajo (ZDDV, 42. člen).

5.6 DAVEK NA PROMET NEPREMIČNIN

Zavezanec za plačilo davka je prodajalec oziroma prodajalka nepremičnine. Davek se plačuje od prometa nepremičnin ter od odplačne ustanovitve in odplačnega prenosa ali oddajanja v najem (v nadaljevanju: prenos) stavbne pravice po zakonu, ki ureja stvarnopravna razmerja (ZDPN-2, 3.člen). Verske skupnosti po Zakonu o davku na promet nepremičnin (ZDPN-2, Ur. l. RS, št. 117/2006) niso oproščene plačila tega davka.

KC je v svojem letnem finančnem poročilu omenila, da je Novomeška škofija plačala 6.698 EUR davka na nepremičnine, kar predstavlja 2,3 % vseh odhodkov Novomeške škofije v letu 2008 (Katoliška cerkev, 2009).

5.7 DOHODNINA

Za dohodek iz drugega pogodbenega razmerja se šteje tudi dohodek verskih delavcev iz naslova razmerja z versko skupnostjo, ki nima vseh elementov delovnega razmerja, v višini, ki jo določi Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem

besedilu: Vlada), pri čemer dohodek ne sme biti manjši od zneska, ki zagotavlja socialno varnost v Sloveniji in ne večji od zneska minimalne plače v skladu z zakonom, ki ureja minimalno plačo (ZDoh-1, 26. člen).

Zakon o dohodnini (Ur. l. RS, št. 54/2004 (56/2004 popr., 62/2004 popr., 63/2004 popr.), 80/2004, 139/2004, 17/2005-UPB1, 53/2005, 70/2005-UPB2, 115/2005, 21/2006-UPB3, 47/2006, 59/2006-UPB4, 117/2006-ZDoh-2, v nadaljevanju ZDoh-1) pravi, da je dohodek iz zaposlitve tudi dohodek iz drugega pogodbenega razmerja, ki se šteje tudi dohodek verskih delavcev iz naslova razmerja z versko skupnostjo, ki nima vseh elementov delovnega razmerja, v višini, ki ga določi Vlada Republike Slovenije, pri čemer dohodek ne sme biti manjši od zneska, ki zagotavlja socialno varnost v Sloveniji in ne večji od zneska minimalne plače v skladu z zakonom, ki ureja minimalno plačo (ZDoh-1, 26. člen). Vendar pa je vsak posamezni dohodek zmanjšan za obvezne prispevke za socialno varnost, ki jih je na podlagi ZSV dolžan plačevati verski delavec (ZDoh-1, 29. člen).

Ne glede na 98. člen ZDoh-1 se dohodnine ne plačuje od:

- prejemkov, namenjenih pokritju stroškov prevoza, nočitve in dnevnice, dokumentiranih z računom, kadar je izplačilo opravljeno fizični osebi, ki: prostovoljno oziroma na podlagi vabila ali poziva sodeluje v prostovoljnih ljubiteljskih, humanitarnih, dobrodelnih, vzgojnoizobraževalnih, zdravstvenih, kulturnih, športnih, raziskovalnih, sindikalnih dejavnostih, v dejavnostih zbornic, v dejavnostih verskih skupnosti in v dejavnostih političnih strank, pod pogojem, da so navedene dejavnosti nepridobitne dejavnosti (ZDoh-1, 100. člen).

Ne glede na deveti odstavek 121. člena se akontacija dohodnine od dohodka verskega delavca ne plača, če se izračunava od dohodka, ki je enak znesku, ki zagotavlja socialno varnost v Sloveniji (ZDoh-1, 121. člen).

V letu 2007 je dohodke verskih delavcev prijavilo 113 posameznikov, skupni dohodek vseh je znašal 355.119,14 EUR, plačana akontacija dohodnine pa je znašala 30602,69 EUR (DURS, interno gradivo, 2009).

5.8 DAVEK OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB

Zakon o davku od dohodka pravnih oseb (Ur. l. RS, št. 117/2006, 90/2007, 56/2008, 76/2008, 92/2008, 5/2009, v nadaljevanju ZDDPO-2) opisuje, kateri zavezanci in dejavnosti so oproščene plačila davka. Zavezanec kot zavod, društvo, ustanova, verska skupnost, politična stranka, zbornica, reprezentativni sindikat ne plača davka po tem zakonu, če:

1. je v skladu s posebnim zakonom ustanovljen za opravljanje nepridobitne dejavnosti in
2. dejansko posluje skladno z namenom ustanovitve in delovanja (ZDDPO-2, 9. člen).

Na dan 30.6.2009 je bilo v Poslovnem registru Slovenije registriranih 7.427 nepridobitnih organizacij (pravne osebe zasebnega prava) kar predstavlja 4 % vseh registriranih poslovnih subjektov RS ter 21.456 društev, ki predstavljajo kar 12 % vseh registriranih poslovnih subjektov RS (AJ PES, 2009).

6 STRUKTURA DRŽAVNE FINANČNE POMOČI VERSKIM SKUPNOSTIM ZA OBDOBJE 2004 – 2009

Republika Slovenija v svojem proračunu vsako leto namenja finančno pomoč verskim skupnostim. V tabeli je predstavljeno, koliko je država v posameznem letu namenila finančnih srestev Uradu Vlade RS za verske skupnosti. V drugem delu tabele je predstavljena vsota denarja, ki ga je urad namenil za pomoč verskim skupnostim ter prispevkom za duhovnike. Poleg vsote denarja pa je predstavljen še odstotek, ki predstavlja, koliko odstotkov vseh prejetih sredstev urada od države namenijo za pomoč verskim skupnostim ter prispevkom duhovnikom. Zajela sem podatke, ki so bili v sprejetih rebalansih proračuna v posebnem delu proračuna. Za leta 2004 - 2006 sem podatke preračunala v evre (1 € = 239,64 SIT), saj tako lažje primerjamo zneske.

Tabela 3: Pomoč RS verskim skupnostim

LETO	Prejeta sredstva Urada za verske skupnosti	Pomoč verskim skupnostim		Prispevki duhovnikom	
		EUR	%	EUR	%
2004	1.660.912,20 €	18.819,90 €	1,13	1.411.625,77 €	84,99
2005	1.707.932,73 €	19.654,48 €	1,15	1.459.989,98 €	85,48
2006	1.677.207,47 €	20.238,69 €	1,21	1.423.284,93 €	84,86
2007	1.675.396,43 €	20.864,63 €	1,25	1.415.423,13 €	84,48
2008	2.402.043,00 €	37.557,00 €	1,56	2.051.841,00 €	85,42
2009	2.787.881,00 €	75.000,00 €	2,69	2.458.423,00 €	88,18

Vir: Ministrstvo za finance Republike Slovenije, 2009

Država je Uradu Vlade RS za verske skupnosti v letu 2004 namenila 1.660.912,20 €. Od tega je urad namenil 1,13 % sredstev za pomoč verskim skupnostim ter 84,99 % za prispevke duhovnikom. V Tabeli 3 se opazi, da je država od vseh let za verske skupnosti najmanj sredstev namenila v letu 2004.

Urad za verske skupnosti je prejel v letu 2009 kar 16 % več sredstev kot v letu 2008. Od tega je urad namenil 99,70 % več sredstev za pomoč verskim skupnostim in 19,80 % več sredstev za prispevke duhovnikom v primerjavi z letom 2008. V letu 2009 je urad namenil kar 2,69 % vseh prejetih sredstev za pomoč verskim skupnostim in 88,18 % za prispevke duhovnikov. Država je največ denarja za verske skupnosti namenila v letu 2009. Zato se je povečala tudi pomoč verskim skupnostim in prispevki duhovnikom.

Če primerjamo leti 2004 in 2009 opazimo, da je urad v letu 2009 dobil za 67,85 % več sredstev v primerjavi z letom 2004. Od tega je namenil za 298,51 % več sredstev za pomoč verskim skupnostim in 74,15 % več sredstev za prispevke

duhovnikov. V letu 2009 se je v primerjavi z letom 2004 pomoč verskim skupnosti povečala za 1,56 odstotne točke in prispevki duhovnikov za 3,19 odstotne točke glede na prejeta sredstva Urada za verske skupnosti (Ministrstvo za finance, 2009).

7 ZAKLJUČEK

Pri Uradu Vlade RS za verske skupnosti je registriranih 43 verskih skupnosti. Vsaka izmed njih je pravna oseba zasebnega prava. Postopek registracije poteka po točno določenem postopku. Izpolnjevati morajo tudi pogoje, da se verska skupnost lahko ustanovi.

Verske skupnosti, ki sem jih opisala v diplomski nalogi so najbolj poznane verske skupnosti v RS. Vse tri verske skupnosti sledijo svojim načelom. Zelo se razlikujejo med seboj. Prva verska skupnost ima zelo veliko članov, spet druga ne ve točnega števila svojih vernikov. Ena verska skupnost ima svoje delovanje izjemno urejeno in točno določena pravila glede celotnega delovanja znotraj verske skupnosti, spet druga verska skupnost ve, kdo je kdo, vendar nima tako kompleksnega sistema delovanja. Nimajo vse verske skupnosti zaposlenih verskih uslužbencev, nekatere imajo samo prostovoljce. Vsi zaposleni verski uslužbenci si plačujejo vse prispevke za socialno varnost in lahko koristijo pravice iz socialnega varstva. Vendar verska skupnost zaradi svojega delovanja po ZVS dobi od države denarno pomoč pri plačilu prispevkov za socialno varnost.

Leta 2002 se je izvedel popis prebivalstva in gospodinjstev. V popisu smo se morali opredeliti tudi za veroizpoved. Nekateri ljudje se niso želeli opredeliti za veroizpoved, saj so se bali, da bi bili diskriminirani.

Verska skupnost se ustanovi z nameno, da bi se ljudje z istim ciljem združevali in si pomagali med seboj. Nekateri verski uslužbenci se morajo zaradi narave dela odpovedati stvarem in živeti v skromnosti. Delo verske skupnosti je tudi dobrodelnost. Verske skupnosti pomagajo ljudem v stiski, lahko materialno ali pa samo duševno.

Zaradi svojega delovanja so verske skupnosti izvzete pri plačilu nekaterih davkov in prispevkov. Verske skupnosti so oproščene plačila davka od dohodka pravnih oseb, davka na dodano vrednost, nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča ter davka na dediščino in darila. Verski uslužbenci pa so oproščeni delnega plačila prispevkov za socialno varnost, ne plačujejo dohodnine za določene prejemke. Pri davku na promet nepremičnin pa niso opravičeni plačila davka.

Nekatere verske skupnosti so lastnice veliko nepremičnin. Če se nepremičnina uporablja za namene verske skupnosti, jim ni potrebno plačati Nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Govori se, da se bo pojavil davek na nepremičnine. Ali bodo verske skupnosti z veliko nepremičnin v lasti tudi tokrat opravičene plačila davka? Ali ne bi bilo bolje, če bi nekaj tega denarja prišlo v državni proračun? Če ima verska skupnost toliko nepremičnin, ima tudi denar za plačilo davka.

Moje mnenje je, da bi morale verske skupnosti bolj natančno voditi evidenco števila svojih vernikov in bi se glede na velikost in vrednost nepremičnin v lasti verske

skupnosti odločilo, katera verska skupnost je opravičena plačila katerega davka. Če je verska skupnost majhna in ima v lasti le en objekt, se razume, da ne more plačati veliko, ker tudi nima veliko prispevkov vernikov. Če pa ima verska skupnost v lasti več nepremičnin v veliki vrednosti ter ima veliko pripadnikov, bi morale sorazmerno z svojo finančno zmogljivostjo plačevati določene davke. Še vedno bi bile delno oproščene, da bi ta denar lahko namenile pomoči potrebnim ljudem.

LITERATURA

- ČEPAR, Drago. Država in vera v Sloveniji. Urad Vlade Republike Slovenije za verske skupnosti, Ljubljana, 2008.
- ČRNIČ, Aleš. V imenu Krišne: Družboslovna študija gibanja Hare Krišna. Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, 2005.
- KLUN, Maja. Davčni sistemi. Fakulteta za upravo, Ljubljana, 2006.
- PAŠIĆ, Ahmed. Islam in moderni zahod: integracija islamskih skupnosti v moderne zahodne družbe. Gorenjski glas, Kranj, 2006.
- SAJE, Andrej. BALOH, Barbara. BALOH, Urška. Cerkevni poklici in službe. Šalve, Ljubljana, 2007.
- ŠKAFAR, Vinko. Verstva, sekte in novodobna gibanja. Mohorjeva družba, Celje, 1998.
- Zakonik cerkvenega prava = Codex iuris canonici: razglašen z oblastjo papeža Janeza Pavla II.. Družina, Ljubljana, 2006.

VIRI

- Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin Ur. l. RS (13.6.1994) MP, št.7-41/1994 (RS 33/1994).
- Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča.
- Sklep o spremembi Sklepa o ustanovitvi Urada Vlade RS za verske skupnosti (Ur. l. RS, št. 22/07).
- Sklep o ustanovitvi Urada Vlade Republike Slovenije za verske skupnosti (Ur. l. RS št.:67/93).
- Sporazum o pravnem položaju Islamske skupnosti v Republiki Sloveniji, podpisan v Ljubljani, 9. julija 2007.
- ŠTEFANIČ, Bogomir ml.. Letna poročila slovenskih (nad)škofij za leto 2008. Družina. 2008, 2008, 21, Družina, Ljubljana 2008, 16–17.
- Uredba o določitvi dohodkov verskih delavcev iz naslova razmerja z versko skupnostjo Ur. l. RS, št. 136/2006.
- Ustava Republike Slovenije Ur. l. RS, št. 33/91.
- Zakon o davčnem postopku (ZDavP-2) Ur. l. RS, št. 117/2006.
- Zakon o davku na dediščine in darila (ZDDD) Ur. l. RS, št. 117/2006.
- Zakon o davku na dodano vrednost (ZDDV) Ur. l. RS, št. 89/1998, 30/2001, 67/2002, 101/2003, 134/2003-UPB1, 45/2004, 97/2004-UPB2, 114/2004, 25/2005-UPB3, 108/2005, 21/2006-UPB4, 117/2006-ZDDV-1.
- Zakon o davku na promet nepremičnin (ZDPN-2) Ur. l. RS, št. 117/2006.
- Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2) Ur. l. RS, št. 117/2006, 90/2007, 56/2008, 76/2008, 92/2008, 5/2009.
- Zakon o dohodnini (ZDoh-1) Ur. l. RS, št. 54/2004 (56/2004 popr., 62/2004 popr., 63/2004 popr.), 80/2004, 139/2004, 17/2005-UPB1, 53/2005, 70/2005-UPB2, 115/2005, 21/2006-UPB3, 47/2006, 59/2006-UPB4, 117/2006-ZDoh-2.

- Zakon o javnih zbiranjih (ZJZ) Ur. l. RS, št. 113/2005.
- Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-1) Ur. l. RS, št. 106/1999, 72/2000, 81/2000, 124/2000, 109/2001, 108/2002, 110/2002-ZISDU-1, 26/2003-UPB1, 63/2003, 135/2003, 20/2004-UPB2, 72/2005, 104/2005-UPB3, 69/2006, 109/2006-UPB4.
- Zakon o pravnem položaju verskih skupnosti v Socialistični republiki Sloveniji (ZPPVS) Ur. l. SRS, št. 15/1976, 42/1986, 5/1990, RS, št. 10/1991, 22/1991, 13/1993, 66/1993.
- Zakon o prispevkih za socialno varnost (ZPSV) Ur. l. RS, št. 5/1996, 18/1996-ZDavP, 34/1996, 87/1997, 3/1998, 81/2000, 97/2001.
- Zakon o verski svobodi (ZVS) Ur. l. RS, št. 14/2007.

SPLETNE STRANI

- Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve(AJPES). URL: >http://www.ajpes.si/Statisticno_raziskovanje/Poslovni_register_Slovenije_%28PRS%29/Zadnje_porocilo<. 3. 9. 2009.
- Ministrstvo za finance Republike Slovenije. URL: >http://www.mf.gov.si/slov/proracun/sprejeti_proracun.htm<. 3. 9. 2009.
- Popis prebivalstva 2002, Statistični urad Republike Slovenije, Ljubljana. URL: ><http://www.stat.si/><. 20. 3. 2009.
- Islamske skupnosti Republike Slovenije. URL: ><http://www.islamska-skupnost.si><. 5. 4. 2009.
- Urada Vlade Republike Slovenije za verske skupnosti. URL: >http://www.uvs.gov.si/si/urad_vlade_rs_za_verske_skupnosti/<. 15. 4. 2009.

SEZNAM TABEL

Tabela 1: Prebivalstvo po veroizpovedi po statističnih regijah v Sloveniji po popisu 2002.....	19
Tabela 2: Prebivalstvo po veroizpovedi in narodni pripadnosti v Sloveniji po popisu 2002.....	22
Tabela 3: Pomoč RS verskim skupnostim	32

SEZNAM GRAFOV

Graf 1: Islamska veroizpoved po statističnih regijah.....	20
Graf 2: Druge veroizpovedi po statističnih regijah.....	21

SEZNAM UPORABLJNIH KRATIC

BiH	Bosna in Hercegovina
EU	Evropska unija
I. S.	Islamska skupnost
KC	Katoliška cerkev
RS	Republika Slovenija
ZDavP	Zakon o davčnem postopku
ZDDD	Zakon o davku na dediščino in darila
ZDDPO	Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb
ZDDV	Zakon o davku na dodano vrednost
ZDoh	Zakon o dohodnini
ZDPN	Zakon o davku na promet nepremičnin
ZJZ	Zakon o javnih zbiranjih
ZPIZ	Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
ZVS	Zakon o verski svobodi

IZJAVA O AVTORSTVU IN NAVEDBA LEKTORJA

Študentka Polona Zakrajšek izjavljam, da sem avtorica diplomskega dela z naslovom Obdavčenje verskih skupnosti, ki sem ga napisala pod mentorstvom dr. Maje Klun in istočasno dovoljujem objavo diplome na internetnih straneh.

Lektorirala: Barbara STRUNA

V Ljubljani, september 2009